

DARBININKAS

LVI NO. 57

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIJTIS - AUG. 4, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Realybė diktuoja: Amerika remia JT abidvi Kinijas

Dabar turi prasidėti akcija reikalingiems balsams surinkti

(sp) — Pasaulio spauda pilna spėjimų apie Washingtono-Pekino dialogą, Kinijoje jau knibžda visokie politiniai pili-grimai, per kuriuos Pekino premjeras Chou En-lai siūnia pasaulinį įvairias žinias apie tai, ko norima iš Amerikos už diplomatinių ir kitokių santykių užmezgimą. Štai tie tikslai, kurių Kinija nori pasiekti. Nesakoma kada, ir tai yra reikšmingas tos propagandinės srovės bruožas.

Pirma, turi būti pripažinta, kad Kinijos Liaudies Respublika yra vienintelis kinų tautos reprezentantas.

Antra, Taiwanas yra Kinijos provincija ir sudaro dalį Kinijos teritorijos. Jo susijungimas su Kinija yra Kinijos vidaus reikalas, todėl tarptautinės intervencijos nereikalingas. Taip lygu pasakymui, kad tvarkant santykius su Amerika Taiwanas nesudaro jokios problemos.

Trečia, neturi jokio pagrindo teorija, kad Taiwanas statusas tarptautinės teisės prasme tebėra neįspręstas. Iš tikrųjų, prieš Japonijos okupaciją jis priklausė Kinijai, iš Japonijos okupacijos ji išvadavo prieš Japoniją kovoje sąjungininkai, jis Kinijai pripažintas Kairo ir Potsdamo deklaracijomis.

Ketvirta, nepripažįstama dviejų Kinijų teorijos. Jeigu tokia politika gaus balsų daugumą J. Tautose, tai Pekino Kinija J. Tautų nariu nebus. Beje, ir Chiang Kai-sheko kalbėtojas yra pasakęs, kad kom. Kiniją priėmus pasitrauks Taiwanas iš Kinijos Respublikos.

Penkta, Pekinas nepripažįsta Taiwanos nepriklausomybės sąjūdžio, kurio vadai teigia, kad taiwaničiai nėra tokie kinai kaip kiti kinai, todėl nori kontinento kinus Taiwanu aplam-

dyti ir savo valstybę ten įkurti. Jau kelintas metas jie ateina kasmet į J. Tautas su memorandumais, kurių oficialiai negali įteikti, bet spaudai padalina. Jie kovoja ir prieš Pekiną, ir prieš Chiang Kai-sheko respubliką. Nė Pekinas, nė Chiang

jū sąjūdžio nepripažįsta.

Sešta, JAV turi ištraukti iš Taiwanos ir sąsaurio savo karinius dalinius ir karinius įrangimus. Pekinas laiko negaliojančią sutartį, kurią 1954 sudarė JAV su Kinijos respublika Taiwanu. Tai Amerikos įsipa-

reigojimas ginti kariškai užpul-tą Taiwaną.

Aukščiau suminėtos sąlygos-pažadavimai yra vėliausios Chou pareiškimais vienai politi-nių piligrimų grupei iš Ameri-ko. Idomu tai, kad santykių pagerinimo sąlygose nebėra reikalavimo, kad JAV pasitrauk-tų iš Indokinijos. Suprasta, kad tai jau visiems suprantamas dalykas, nes Amerika pati bai-gia pasitraukti.

Dabar dar idomios kelios ži-nios, kurios nebuvo reklamuo-tos (taip nori prez. Nixonas), bet kurios yra tikros.

Pirmoji eina iš valstybės de-partamento: Chou pareiškimai iš užsienio atvykstantiems pi-ligrimams už gryną pinigą ne-pirktini. Kitaip sakant, jie turi dabar taip kalbėti, bet ne vis-kas taip kategoriškai atrodys, kaip gali de facto būti.

Antra svarbi žinia eina iš Nixono vizitą Pekine tvarkiu-sio dr. Kissingerio. Grįždamas namo su juo buvusiems repor-teriams pasakė, kad prez. Nixo-

nas nebūtų galėjęs vykti Kinijon, jeigu iš anksto pagrindi-niais klausimais nebūtų buvę išsikalbėta. Tai suprastina, kad daugiau negu išsikalbėta, jeigu prez. Nixono kelionė buvo su-tarta.

Taip pat jau žinoma, kad pa-sirengimai kelionei bus ruošia-mi Kanadoje, kur jau išsikūrė Pekino ambasadorius, patyręs diplomatas ir Amerikos reikalų specialistas. Šitas kanalas ne-būsimas vienintelis — jeigu rei-kės, Washingtonas panaudos vi-sus kitus kanalus, kurie turi ryšius su Pekinu ir Washing-tonu. Manoma, kad tam reika-lui bus paskirtas specialus JAV asmuo.

Washingtono politika dėl abiejų Kinijų ir J. Tautų jau ži-noma: JAV delegacija remia Pe-kino Kinijos priėmimą JT na-rių ir nuolatinio nario vietos Saugumo Taryboje atidavimą, bet pati balsuos ir kitų balsus verbus už tai, kad Taiwanas būtų paliktas JT paprastu na-riu. Ir tai greičiausiai ne Ki-nijos respublikos, bet Taiwanos vardu. Kaip tas reikalas išdė-gs, niekas negali pasakyti. Jis jau nuo Amerikos nepriklauso, nes ji šioje byloje turi tik vieną balsą. Vakar buvo pranešta, kad tokią pat liniją laikys ši rudenį J. Tautose ir Japonijos delegacija. Taigi jau matosi, kad prasideda sąjūdis už abie-jų Kinijų sutalpinimą J. Tau-tose. Jei tai atsitiktų, sveikas politinis protas turėtų susilauk-ti paminklo.

Lenkijos jaunimas dirbs R. Vokietijoje

Varšuva. — Lenkija ir R. Vo-kietija pasirašė susitarimą dėl organizuoto jaunų lenkų darbi-ninkų perkėlimo į R. Vokietiją darbams pramonės įmonėse. Lenkai busiu verbuojami iš fab-rikų ir technikos mokyklas bai-gusių tarpo. Apie skaičius ne-kalbama.

Lenkijos spaudoje apie tai daug nerašoma, bet užsimena-ma apie šias to projekto prie-žastis: R. Vokietijai trūksta dar-bininkų. Lenkija turi jų per-teklių; tai daroma organizuotai ir vyriausybės organų priežiū-je todėl, kad jauni lenkų darbi-ninkai nebūtų nukulti į bile ko-kius darbus, bet kad jie patek-tų į tokias įmones, kur galėtų pasirošti norimai specialybe. Išeitų, kad tai bus kvalifiku-otų darbininkų ruošimas Lenki-jos pramonei, kurią naujoji Lenkijos vadovybė yra suplan-avusi plėsti pagal išgales. Tam tikslui reikia ne tik pastatų bei žaliavų, bet ir kvalifikuotos darbo jėgos, apie kurią reikalą Gomulkos vyriausybė buvo pamiršusi.

— Sulaikytas kom. Kinijos žvalgybos bėpilotiniais Ameri-kos lėktuvais, nes bijoma, kad koks nelaimingas atsitiktimas.. nesugriautų prez. Nixono keli-onės į Pekiną. Žvalgybiniai sa-felitai veiks kaip veikė, nes jie operuoja viršum Kinijos oro erdvės.

Clevelande rugpiučio 2 va-kare sudegė Lietuvių namai, kuriais lietuviai naudojoisi apie 70 metų. Gaisras kilo iš rūsi-ų ir greit apėmė visą salę.

— Nuoju Amerikos delega-cijos vadovu Paryžiaus taikos pasitarimuose su komunistais paskirtas W. Porter, dabar am-basadorius P. Korėjoje. Viet-kongo delegacijos vadovei jis labai nepatiko, ir ji savo ne-draugiškus jausmus tuojau pa-demonstravo. Jos pyktis su-prantamas — Porter yra dir-bęs P. Vietname pacifikacijos tvarkytoju.

Pulk. David R. Scott

Pulk. Itan James V. Irwin

APOLLO 15 misija puikiai pavyko

Mėnulio tyrinėtojai astronau-tai D. Scott ir J. Irwin sugrįžo iš Mėnulio į kosminį laivą, sėk-mingai atlikę jiems pavestus uždavinius. Mėnulio paviršiuje jie išbuvo apie 3 paras, ten pa-darė 3 ekskursijas su nuvežtu automobiliuku (jis liko Mėnuly-je), sustatė nuvežtus instru-mentus, surinko apie 175 sva-rus uolėnų su daugelio vietų, pasiuntė Žemėn daugybę žo-džių, aptariančių matytus vaiz-dus, uolėnų formas ir spalvas, stebėtos Mėnulio dalies "vei-do" raukšlės. Padaryta daugybė foto nuotraukų, susukta te-levizijos juostų. Iš visos tos me-džiagos, kurios dar niekada žmogaus akis nebuvo mačiusi, geologai ir įvairūs kiti specia-listai bandys atspėti Mėnulio, artimiausios Žemės .. satelito, amžių ir susidarymo būdą. Ma-noma, kad Apollo 15 misija moksliniu atžvilgiu bus buvusi iš visų sėkmingiausia.

Erdvėlaivis susirinkę .. visi trys astronautai dar dvi paras skraidė Mėnulio orbitoje stebė-dami ir fotografuodami. Sako-ma, kad jiems pasisekė nufoto-grafuoti apie 20 procentų Mė-nulio paviršiaus. Tai bus me-

džiaga Mėnulio Žemėlapiui nu-braizyti.

Erdvėlaivis trečiadienio va-kare išėjo iš Mėnulio orbitos ir pasuko Žemės link. Nusileidžia Pacifike ši šeštadienį, 4 v. 46 minutės popiet New Yorko lai-ka.

Sudanas išvaro rusus ir bulgarus

Kartumas. — Sudano kom-partijos vadas pakartas, nes jis išaiškintas kaip sukilimo or-ganizatorius. Maskva, ilgai ty-lėjusi, apšaukė sukilimo mal-šintojus antikomunistinės iste-rijos ligoniais ir prašė apie san-tykių nutraukimo galimybę. Nežiūrint to, Sudano organai tęsia visų laipsnių komunistų vadų gaudymą, tardymą ir teisi-mą. Sudano ambasadoriai at-šaukti iš Maskvos ir iš Bulgari-jos, šių pastarųjų ambasadoriai išvaryti iš Sudano.

Maskva jau užsiminė apie nedraugiškus veiksmus prieš

Sudane esantį Sovietų persona-lą, kurio ten esama visokio: karinio, ūkinio ir kultūrinių patarėjų. Kai vienoje notoje Maskva užsiminė apie galimą santykių nutraukimą, Sudano prezidentas-premjeras per spau-dos konferenciją atsakė, kad tai liečia ne Sudaną, bet Sovietų S-gos vyriausybę. Vakarie-čių šaltiniai Sudane tvirtina, kad Sovietų patarėjų darbai esą sustabdyti, jų tolimesnis bu-vimas Sudane esą jau ore pa-kibęs. Bet Maskva padarys vi-sas nuolaidas, kad jai iš ten su personalu nereiktų pasi-traukti.

Čilės komunistam sujaukė planus

Santiago. — Renkant Čilės parlamento narį (vietojo miru-sio), komunistų diriguojama Či-lės vyriausybė remianti koalici-ją išliejo daug prakaito savo kandidatui išrinkti, bet nepasi-sekė — rinkimus laimėjo krikš-čionių demokratų atstovas.

Rinkimai buvo svarbūs dvie-m atžvilgiais. Pirmia, jie vy-ko Valparaiso mieste, kur gy-vena dešimtoji dalis visų kras-tų rinkikų. Kairieji aiškino, kad šie rinkimai esą plebiscit-as: kairiųjų laimėjimas būsiąs ženklas, kad vyriausybė galės drąsiau vykdyti socialistine-komunistines reformas. Opozicija atskirto, kad balsavimas už vyriausybinių kandidatų bus artėjimas prie demokratinės tvarkos panaikinimo, nes dabar valdanti komunistų dirguoja-

ma koalicija galės greičiau pa-siekti savo tikslą — demokrati-nį parlamentą pakeisti tokiu, kokie dabar yra Rusijoje ir jos pasigrobtuose kraštuose. Šitas laimėjimas tokios reformos į-gyvendinimo viltis nukėlė jau bent iki 1973 m.

Kompertija tuojau suorgani-zavo visų koaliciją sudarančių grupių pasitarimus, kad sužino-tų, kodėl tie rinkimai pralaimė-ti ir ką toliau daryti.

— Dr. Barnard persodino širdį ir visus plaučius žmogui, kuris išgulėjo dvejus metus lo-vyje su nepagydomais plaučiais ir per tą laiką susilpnino širdį. Operacija padaryta P. Afriko-je, Capetown ligoninėje. Paci-entas dar gyvas, jam 49 metai, dantų technikas.

Iranas perima Persijos įlankos apsaugą Anglija ir Amerika remia pasiruošimą

Teheranas. — Britai ši ru-denį pasitraukia kariškai iš Per-sijos-Omano įlankos, prie ku-rios rytinio kranto yra Iranas, antrą pusę gabaliukas Irako, Saudi Arabija ir apie 10 mažų arabų seichų valdų, iksiol bu-vusių britų globoje. Bandyta tas seichų valdas sufederuoti į vieną vienetą, su kuriuo tada Londonas galėtų sudaryti nau-ją globos sutartį, bet iksiol šeichai susitarti nepajėgė.

Britams pasitraukus, jų pa-liktą tuščią vietą tuojau ban-dytų užimti Sovietai ir arabiš-ki ekstremistai (Irakas pirmo-je eilėje), ir tai reikštų sukilimų lydimas naujas intrigas Vid. Rytuose. Toji perspektyva la-biausiai jaudino Iraną, nes vi-sos jo vakarinės sienos gali su-silaukti nedraugiškų kaimynų. Persijos įlankos prieinamumo saugumas galop yra nepapras-tai svarbus ir Amerikai, visai Europai ir Japonijai, nes prie jos krantų ir jos salose randa-si nafta, kurios didžiausia da-lis kaip tik ten išvežama.

Anglams traukiantis, jų vie-tos Amerika negalėjo užimti politiniais sumetimais. Su Wa-shingtono ir Londono parama surasta nauja išeitis — Per-

sijos įlankos saugumo atsako-mybę perėmė Iranas. Šiuo me-tu Iranas tai pareigai rengiasi savo karinės pajėgos suorgani-zavimu — kariuomenės, laivy-no ir aviacijos aprūpinimu mo-derniškais ginklais, lėktuvais, pakrančių laivais, tankais, e-lektroniniais aparatais. Statomi nauji aerodromai, seni pritaikomi naujoms pareigoms, nau-ji uostai įvairių tipų karo lai-vams. Nauji lėktuvai ateina iš Amerikos, tankai ir karo laivai iš Anglijos, helikopteriai iš Ita-lijos, kur jie gaminami pagal Amerikos patentus.

Irano sausumos kariuomenę ruošia Amerikos karinė misija.

Kas tą programą finansuo-ją? Pirmoji eilėje pats Iranas, gaudamas ilgalaikes paskolas ten, kur perkamas karinis in-ventorius. Bet neabejotina, kad pridės savo dalį ir Ameri-ka su Anglija, gal net Saudi Arabija, prieš kurios vyriausy-bė ir ten esančią tvarką kirvius galandą Maskva bei jos remia-mos revoliucinių vyriausybų valdomos arabų valstybės. Ma-noma, kad apie 1975 m. Iranas jau bus kariškai ir ūkiškai stip-riausia valstybė Vid. Rytų erdvėje.

Darbiečių vadovybė prieš ėjimą Rinkon Vyriausybė laukia parlamento pritarimo

Londonas. — Vadai Darbo partijos, kurios narių daugumą sudaro į vieną federaciją su-jungtos darbo unijos, pabalsa-vo prieš Anglijos įsijungimą į Bendrąją Rinką. Bet ta proga išryškėjo, kad vienos nuomo-nės nebuvo galima pasiekti: kiek didesnė dalis parėmė par-tijos lyderį Wilsoną, buvusį premjerą ir visai neseniai kar-štą Anglijos įvedimo į Bendrą-ją Rinką šalininką, kita dalis nuėjo su gabių finansistų-eko-nomistų Jenkins, pasisakiusiu už įsijungimą į Rinką tokiomis

sąlygomis, kurias pasisekė iš-siderėti konservatorių vyriausy-bei.

Wilsonas nuo savo senosios nuomonės bus greičiausiai atsi-metęs partinės taktikos sume-timais. Ir šitas motyvas bus naudojamas Jenkins grupės va-rant propagandą darbiečių tar-pe už įsijungimą į Rinką da-bar. Nes jeigu ne dabar, tai niekad. Jenkins griaus Wilso-no motyvus primindamas faktą, kad konservatoriams pasisekė gauti per derybas geresnes są-lygas, negu darbiečiai savo lai-ku buvo manę prašyti. Vadovy-bių nutarimą turės dar tvirtinti ir atmesti partijos ir unijų suvažiavimai.

Prieš Rinką nusiteikę dar-biečiai geriau norėtų, kad vy-riausybė pavestų išspręsti tą reikalą pačiai tautai, tai yra skelbiant naujus parlamento rinkimus, bet šitas pageidavi-mas nebus patenkintas. Vyriausybė dabar jau žino, kad par-lamentas pasisakys už įsijungi-mą į Rinką, nes už tai bus daugiau balsuojančių darbie-čių, negu gali atsirasti prieš balsuojančių konservatorių.

Taip nusigyveno arabų vienybė

Tripolis. — Libijos jaunikiams reikalaujant, turėjo susi-rinkti posėdžio arabų valstybių vadai sutarti "praktiškas prie-mones" prieš Jordano karalių Husseina, kuris užsimojo sulik-viduoti Palestinos arabų tero-ristinius būrelius. Be Libijos, po-sėdy dalyvavo tik Egiptas, Sirijos, Jemeno ir P. Jemeno pre-zidentai. Arabų karaliai nebu-vo kviešti, nors jie daugiausiai tiems teroristams pinigų yra davę. Alžyras ir Libija nutrau-kė santykius su Jordanu, ir visi kiti, jų tarpe galingiausi ir tur-tingiausi, nepanorėjo nieko da-ryti ir pasitarimą neatvyko. Taip atrodo vadinamoji arabų vienybė — prie šitokio stovio ją privėdė neprotingas ekstre-mizmas.

— V. Vokietijos kancleris Brandt skelbia, kad neilgtrukus lauktina Keturių Didžiųjų susi-tarimo dėl naujo V. Berlyno statuso ir jo susisiekiimo lais-vės su V. Vokietija. Dabar pra-dėta dažniau rinktis posėdžiau-ti ir posėdžiai pasidarė ilgesni.

Prelatui Jonui Balkūniui Katalikų Karo Veteranų Queens postas nutarė į-teikti didžiausią pagarbą ženklą "Celtic Cross" — už labai sėkmingą veiklą keliame uolumą bei pasiaukojimą "Dievui, Tėvynei ir Šeimai". Garbės žen-klas bus įteiktas rugpiučio 28 Waldorf Astoria konvencijos metu. Prel. J. Balkūnas išbuvo 25 metus Queens posto kapelionu.

PAKISTANE ĮSIKURIA STEBĖTOJAI

Washingtonas. — JAV diplo-matai laimėjo J. Tautų ir Pa-kistano pritarimą pasiūsti Pa-kistanan būrį stebėtojų, kurie bus išsidėstyti R. Pakistane kaip gyventojų ir Pakistano kariuo-menės veiksmų stebėtojai ir, kur reikia, pagalbos organizato-riai. Visi bus civiliai, parink-ti iš tam darbui reikalingų spe-cialybių. Daugelio tautų miši-nys. Visi jie radijo tinklais bus sujungti su 4 centrais, kuriems teiks žinias ir iš ten gaus pata-rimų. Manoma, kad šitoji prie-

monė padės nuraminti gyvento-jus ir pristabdyti Pakistano ka-riuomenės represijas, kurias taip garsiai ir atkakliai rekla-muoja Indijos informacijos priemonės.

Jau komplektuojamas perso-nalas ir visa reikalinga techni-ka iš įvairiausių šaltinių, tik vi-sa bėda, kad J. Tautų ižde ši-tam reikalui nėra nė vieno cen-to. Pradžiai JAV dovanojo vie-ną milijoną dolerių. Paragin-tos ir kitos valstybės pasekti Amerikos pavyzdį.

Netoli bažnyčios, prie vieno namo, pasveikino mus senyvas vyras.

— Sveikas, Daktare! Kaip Jums sekasi? — stabtelėjo Dubinskas.

— Geras žmogus, — pasakojo, einant toliau. — Daug padeda vargšams... Turi tik tris žmonas. Garbingas vyras, nes visus nelegalius vaikus notariškai įsūnijo ir išleido į mokyklas. Ne visi taip daro... Nesistebėkit, kreipėsi į mane, Kolombijoj beveik visuotinis reiškinys, kad viengungiai turi po keliolika vaikų, juo labiau vėdę. Už tai kraštas sparčiai auga — turim jau 20 milijonų. Visą tą reikala tvarko pinigais: daugiau uždirbi, daugiau žmonių turi. Tokia krašto moralė...

— Tur būt, ir manasis Nieto buvo sutiktas aerodrome ne merginų, o keleto žmonių, — pagalvojau ir papasakojau kun. Dubinskui savo pažintį lektuve su tuo kriminalinės policijos instruktoriumi. Atrodė keista, pasakojau, kad jam Barranquilla ir Matutis buvo neišskiriami dalykai.

Įtakingesnis už gubernatorių ir vietos vyskupą
Kun. Dubinskas nusišypsojo.

— Žmonės šneka, vieni juokais, kiti rimtai, kad Barranquilloje daugiausia galios turi Matutis, paskui gubernatorius, po to vyskupas, pagaliau burmistras. Matutis pragyveno jau 10 gubernatorių, ketvirtą vyskupą ir nežinau kiek burmistru. Matutis visi pažįsta, apie jį labiausiai žino, gatvėje visi jį sveikina. Gubernatorius ateina į jo raštinę, užbėga ir vyskupas pasitarti svarbiais reikalais. Kartais pasikviečia jį pas save. Atvyksta iš Bogotos senatoriai, jo pažįstami, padiskutuoti įvairiais klausimais. Matutis rūpinasi ne vien savo bažnyčia ir parapija. Jis serga visais žmonių reikalais, jam rūpi miestas ir kraštas.

Vienoj vietoj kun. Dubinskas parodė namuką.

— Čia policijos būstinė, ir jos istorija yra tokia. Matutis prašė miesto policijos viršininką, kad jo parapijos rajone, arčiau naujos mokyklos, įrengtų policijos būstinę. Viršininkas teisinosi neturintis patalpų. "Aš turiu" — pasakė Matutis, ir jiems davė namuką, bet su viena sąlyga: policininkai nau-

Kandidatas raudonai skrybėlei

Lietuvio kunigo legenda Kolombijoje (3)

STASYS YLA

dos vieną kambarį, o kitame bus mokykliniai suolai ir policininkai, budėdami, mokslo jo parapijos vaikus.

— Tai Jūs turit daugiau mokyklų, ne tik tą vieną reprezentacinę?

— Jų nevadiname mokyklomis. Tai mažos grupės, ir jų tikslas šiek tiek pamokyti rašyti — paruošti mokyklai.

— Grįžom namo pavėlavę pietų. Matutį radom jau valgantį — vieną. Kiti du vikarai išėję valgyti į kolegiją. Ant stalo borbė tranzistorinis aparatas. Pasirodo, Matutis visad klausia žinių valgydamas. Klausio ir savo raštinėje. Ten jis išskubėjo, atsiprašęs. Po pietų nusekiau ir aš.

— Kaip patiko mūsų mokykla? — paklausė.

— Puiki! Bet man rūpi keletas dalykų... Jūs garsinatės, kad parapija ir rajonas labai neturtingas, o mokyklai išleidi milijonus. Kaip juos gaunate?

Matutis padėjo į šalį sklaidomą laikraštį ir nusišypsojo.

— Jums galiu pasakyti, kad tie milijonai ne iš parapijos. Žinote, kiek surenku kolektos per mišias sekmdieniais? Tiek, kad neužtenka apmokėti liturginiams lapeliams, kuriuos užsakau ir išdalinu žmonėms.

— Gaunate iš valdžios ar miestų?

— Ne! Valdžiai mes mokame... Paslaptis, jei norit, yra ši. Įėjom į valstybinę loteriją, gauname keturias metines loterijas. Valdžiai už tai išmokam po 270.000, o patys uždirbam po 100.000.000. Loterijon leidžiam mūsų pačių pastatytus namukus gerėjusiame rajone. Dirba mano samdomi keturi meistrai — juos matysit mano dirbtuvėje, prie bažnyčios. Šiemet prie namuko dar pridėsim automobilį, tiesa, nebe naują, bet Kolombijoj vis tik brangų. Štai, lapukas, kuriame matysit namus ir automobilį. Lapelius ir bilietus platina mūsų pačių organizuotas žmonių štabas.

Mano noras buvo pamatyti pajūrį — Karibų jūrą, ir kun. Dubinskas tuo pačiu japonišku Jeepu mane išvežė. Pakeliui parodė ir tą namuką, kuris lei-

džiamas loterijon. Modernus, vienaaukštis, rezidencinis — atrodė patraukliai.

— Tokių mūsų namukų rastumėte įvairiose vietose, jau apgyvendintų — laimėtų loterijose.

Prie pajūrio užsukom į stovyklavietę, kuri atkalinėje buvo įrengta Sv. Roko parapijos vaikams ir saleziečių kolegijos mokiniams. Žemę nupirko, namukus pastatė, asfalto kelius

suplanavo kun. Matutis.

— Tai buvo menas sugalvoti, kad tropiškasis lietus atkalinėje kelių neišplautų. Ir jis sugalvojo: matot griovelius ir skyles, pastebit vingius. Kai jau ši vieta buvo įrengta, vyskupas prašė Matutį, kad kaimynystėje padėtų pastatyti kunigų seminarijos rūmus ir ten pravestų panašius kelius.

— Tai jis ne tik organizatorius, bet ir statybininkas?

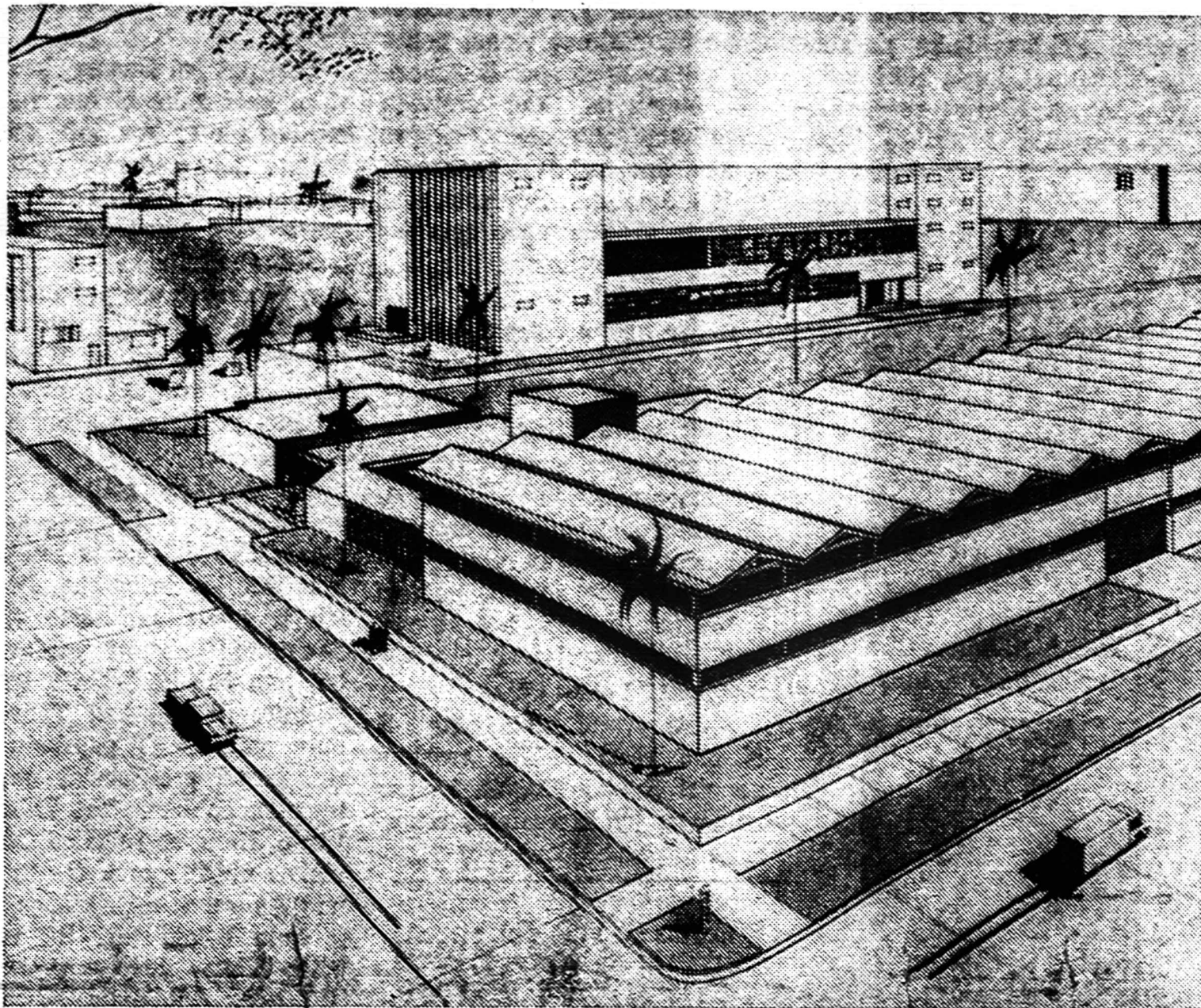
— Iš reikalo, taip! Žiūrį, stumdijoja ir paskui daro. Nesku-

ba, apgalvoja ir, kai viską pramato, tada jo nebesustabdyti. Taip jis daro visur — ne tik statybose. Jis daug nekaltaba, bet stebi, galvoja ir planuoja. Dirba daug, talkininkų nepaleidžia iš rankų ir akių — geras vykdytojas, ir jam žmonės paklūsta.

— Ir opozicijos neturi?

— Kur neturės! Ypač iš saviškių. Vieni jo nesupranta, kiti gal pavydi sėkmės. Jis turėjo didelių kliūčių, bet visa tai jį akstina dirbti toliau ir dar geriau. Dabar, po 25 metų, opozicija iš saviškių yra "palaidota". Jau jį pripažįsta, jau domisi jo planais, ateina pasveikinti su laimėjimais.

(Bus daugiau)

Bendras socialinio centro planas su berniuku, mergaičių ir amatų mokyklomis bei kitais įrengimais. Centras pastatytas kun. S. Matučio rūpesčiu.

JAUNIEJI GALETŲ PADETI VYRESNIESIEMS...

SPAUDA

Ateityje protarpiais prasiveria "kartų išsiskyrimo" ženklai. Š. m. pirmame ir antrame nr. buvo kaltinama vyresnioji karta atitrūkimu nuo visuomeninės veiklos, atitrūkimu nuo realaus gyvenimo: esą buvusieji aukšto rango kariai tebesivadina buvusiais titulais; esą Vasario 16 minėjimai taip rengiami, kad jaunimui telieka tokius renginius boikotuoti...

Nr. 5 Vladas Būblys iš Detroito ir tai replikavo: esą vyresnioji karta savo uždavinius atliko garbingai savo sunkiu darbu išleisdama vaikus į mokyklas; dabar išmoksintų vaikų pareiga darbais pasirodyti; bet esą net dabar, kada jaunųjų mokslus baigusius yra tūkstančiai, jaunimo fondam aukų daugiau sudeda tie patys pajuokiamieji vyresnieji, esą ir anie buvę titulai buvo pelnyti ilgu išsimokslinimu, ir jų nėra ko gėdytis, kaip jų nesigėdi patys amerikiečiai.

Suprantama, kad šiame dialoge vyresniosios kartos atstovas kalba ramiai tonu, o jauniesiosios aštriau ir sarkastiškiau.

Nejučiomis tame "dialoge" pajunti netiesiogiai dalyvaujant ir kitus to nr. rašinius. Pati dabartinė redakcija vedamajame kelia klausimą: kur dingsta susikūrusios jaunos šeimos: "Pažvelgti ir dabarties jauną šeimą, reikia pripažinti, kad joms lietuviškasis gyvenimas didelio susidomėjimo nesukelia. Visų pirma jaunos šeimos susigėdame parapijoje... Jaunos šeimos taip pat nerandame organizacijoje... Pagaliau jaunos šeimos nematome ir parengimuose". Tai lyg ir argumentas vyresniųjų priekaištui jauniesiems.

Šiam "dialogui" tinka ir A. teitininkų sendraugių sąjungos pirmininko Antano Sužiedėlio pareiškimai, kuriuos galima vertinti kaip mėginimą ieškoti

susipratimo tarp dviejų kartų. Jis rašo:

"Faktas, kad sendraugiai turėtų padėti studentams, moksleiviams, ir iš tiesų taip ir daro — tai savaime aišku. Bet gal tektų pagalvoti ir apie moksleivių bei studentų pagalbą sendraugiams. Visuomet skundžiamės, kad senimas nesupranta jaunimo, ir atvirkščiai. O kiek pastangų jaunimas deda būti supratas? Šių laikų jaunime yra daug lengvabūdių, bet taip pat daug ir rimto galvavimo, giliai krikščioniškų nuotaikų. Taigi štai labai prasminga krikščioniška jaunimui užduotis — atversti sen-

draugišką galvoseną naujiems vėjams. Šitame kontekste prasmingas darosi ir aukščiau minėtas uždavinys — lietuviškai pristatyti tai, kas išmoksama, patiriama ir kuo rūpinamasi amerikietiškoje aplinkoje. Sendraugių stovyklose ir sendraugių skyrių susirinkimuose turėtų būti progų vyresniesiems išgirsti jaunimą".

(Siūlymas realus ir psichologiškas: jaunimas turi būti pakviestas ir susirinkimus ne "pasiklausyti", bet būti "pasiklausomas". O dėl tų dingusių jaunų šeimų — tai vietos sendraugių skyriams ar parapijom tektų rengti "ekspedicijas" dingusiems atrasti ir grąžinti į gyvenimą).

VILNIAUS PAMINKLAI

Reikalas išsagoti Vilniaus senamiestį, apsaugoti nuo nykimo įvairius architektūros paminklus tai daugeliui lietuvių rūpimas klausimas. Bet, kaip "Komj. Tiesoje" nurodė S. Radauskaitė, Vilniaus senamiestio gyventojai kalba: "Pasiimkit tuos savo paminklus, tik duokit žmonišką gyvenimą". Gal jie teisūs, bet visvien žvilgsnis krypta į Vilniaus senamiestio išlaikymą.

Jo plotas nėra didelis — pusantro hektaro. Jis turi apie 60 gatvių ir skersgatvių ir blogiausia, kad kai kuriomis senamiestio gatvėmis vyksta didelis masinis transportas, dėl vibracijų jau nugriuvęs vienos bažnyčios bokštas. Siūloma iš senamiestio iškelti fabrikus, gamyklas, sandėlius, bazes.

Vilniuje yra 72, o Kaune 24 vad. respublikinės reikšmės paminklai, gi visos Lietuvos architektūrinių paminklų sąrašuose yra apie 700 objektų, kuriuos reikia ar... reikėtų prižiūrėti. Lietuvoje veikia ir paminklų restauracinės dirbtuvės su

apie 500 žmonių. Deja, nusi-skundžiama, spaudoje neskelbiami jokie projektai, nepasakojama apie architektų ieškojimus, bandymus. Reikia apie paminklus žinoti ir reikia pranešti jų amžių — tai pabrėžiama šių dienų spaudoje Vilniuje. (Elta)

Pasigedo drausmės

New Yorkas. — JAV advokatų organizacijos vykdomasis komitetas vieningai priėmė taisyklę dėl rimties išlaikymo teismų posėdžiuose bylas nagrinėjant. Šiame reikale advokatai linkę kaltinti teisėjus, o teisėjai — advokatus.

Praktika rodo, kad nusikaltai ir vieni ir kiti, bet daugiau sia netakto ir akieplėškumo parodo tie advokatai, kurie pastarojuoju laiku gina tuos vadinamus "revoliucionierius". Šie pastarieji savo bylą nagrinėjimo metu dažnai vaidina "napoleonus" ir be pertraukos triukšmauja bei ginčijasi. Bet priimtos taisyklės nėra privalomos — tik broliškas patarimas advokatams ir teisėjams.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido-tuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4328. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (galų vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — angli kalba, per Seton Hall Univ. radio stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibury, lietuvių ir angli kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEISVĖNS GARSŲ radio valandėlė nauju laiku! WKSS—FM 95.7 sekmdieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL, 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radio klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 823-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

— Gėlės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK

CHICAGO

LITAS
INVESTING CO. INC.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

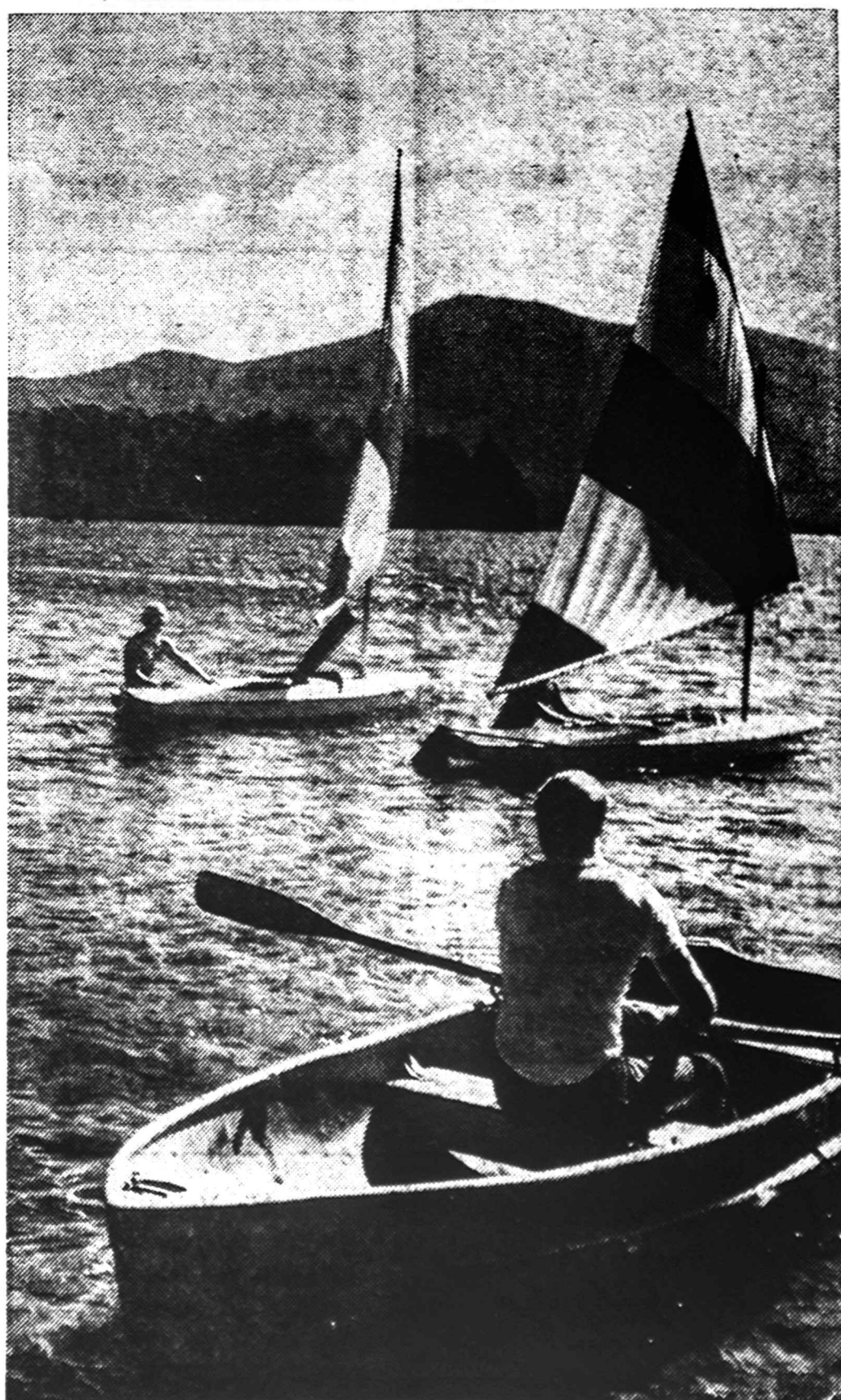
Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Tel. 212-441-6799

2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629

Tel. 312-476-2242

Vasara Blue Water Manor vasarvietėje prie gražaus George ežero. Informacijos reikalais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071.

DARBININKAS

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti pateikti ne vėliau kaip
du mėnesiai prieš numatytą publikavimo datą. Pildyti prašymus, pateiktus
laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus
laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus
laikraščio redakcijai, reikia iš anksto.

Opiniijoje Lietuva gyva

Spaudoje nustelbia viską atsi-
liepimai apie prezidento Nixo-
no kelionę į komunistinę Kiniją,
dabar atsieliepiama apie
Apollo 15 sėkmingą kelionę į
mėnulį. Tokie klausimai, kaip
Baltijos pavergtos valstybės, at-
rodo, turi būti visai užmiršti.
Bet iš tikrųjų taip nėra. Stip-
rėjant vyriausybės koegzisten-
cijai su komunistiniais režimais,
opinijos sudarinėtoja spauda
yra net sustiprinusi balsus apie
pavergtas Estiją, Latviją ir Lie-
tuvą.

Jau anksčiau šioje vietoje
paskelbtas spaudos balsus ten-
ka papildyti naujais, pasekanti
ypačiai juose motyvus, kurie
ryškina šio meto Baltijos
valstybių padėtyje.

Toronto "The Telegram" lie-
pos 19 redakcijos narys Peter
Worthington str. "The Sad-
dest of All" (gautas V.M. dėka)
sako, kad iš visų tautų, į-
jungtų į Sovietų Sąjungą, Bal-
tijos valstybės — Estija, Lat-
vija ir Lietuva — yra liūdniau-
sios padėtyje, nes rusifikacija di-
dinama — didinamas iš Rusi-
jos ir kitų sovietinių dalių žmo-
nių gabenimas į Latviją. Latvi-
joje labiausiai vykdomas rusi-
fikacijos eksperimentas. Tiki-
ma, kad juo daugiau Latvijoje
bus nelatvių, juo mažiau bus
nedraugiško Maskvai nusistaty-
mo.

Latvijoje iš 2.5 mil. gyventojų
latvių beliko 57 proc. Tuo
tarpu Estijoje bei Lietuvoje
„užsieniečių“ yra tarp 20-50
proc.

Chruščiovo laikais Latvijos
kompartijoje buvo pastangų su-
mažinti partijoje rusų skaičių.
Tai buvo lyg pirmatakas Dub-
čekos Čekoslovakijai. Dabar
Kremlius nori užsitikrinti, kad
to daugiau nebus. Tam ir vyk-
domas vietos gyventojų genoci-
das.

Latvijos kompartijos pirma-
sis sekretorius August Voss pa-
skelbė, kad rusifikacija bus tę-
siama ir kad nedraugiškume

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

by FRANCISCAN FATHERS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August

when published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti pateikti ne vėliau kaip

du mėnesiai prieš numatytą publikavimo datą. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

laikraščio redakcijai, reikia iš anksto. Pildyti prašymus, pateiktus

Senato kom. patvirtino tautų praeičiai tirti įstatymo projekta

Iš JAV Liet. Bendruomenės centro valdybos veiklos

chester, N. Y. 14622.

JAV senatorius Richard S.
Schweiker liepos 15 pranešė
JAV LB centro valdybai, kad
Senato komisija patvirtino
Tautų Praeičiai Tirti įstatymo
projektą (S. 23). Patvirtinimas
padarytas JAV Senato Labor
and Public Welfare komisijos,
vadovaujamos sen. C. Pell. Mi-
nimo įstatymo projektas bus pa-
teiktas viso JAV Senato na-
riam balsuoti.

Sen. Schweiker teigia, jog jis
esąs maloniai nustebintas ko-
misijos duota greita eiga jo pa-
teiktam projektui. Jo nuomone,
dar šiais metais tiek jo, tiek
Atstovų Rūmams kongresma-
no R. Pucinski pateiktas įsta-
tymo projektas (H. R. 7989)
susilauks reikiamo patvirtini-
mo. Prieš prez. Nixonui pasira-
šant įstatymą, Atstovų Rūmų
ir Senato delegatai abu įstaty-
mo projektus suderins ir abi-
mum priimtą įstatymą.

Komisijos priimtas įstatymo
projektas suteikia teisę JAV
švietimo komisijonierui teikti
finansinę paramą ne pelno tiks-
lu veikiančiomis mokslo institu-
cijoms bei organizacijoms, kurių
paskirtimi yra tautinių grupių
praeities tyrimas, kultūros pa-
žinimas, tėvų kalbos išlaikymo-
mas. Parama būtų teikiama ir
bibliotekoms, talpinančioms tau-
tų praeities kultūros šaltinius,

muziejams, sukaupusiems tauti-
nius lobius, vadovėliams, supa-
žindantiems su tautos praei-
timi, kalbos mokymui, moky-
tojų paruošimui.

JAV LB centro valdyba dė-
koja bendruomenių vienietų
valdyboms ir visiem bendruome-
nės nariams, savo talka priside-
jusiem prie įstatymo projekto
pro Senato komisiją pravedimo.
Kviečiame talkinti ir toliau.

Kongr. Robert Steele (Con-
necticut) birželio 24 JAV Atsto-
vų Rūmuose stipriai pasisakė
už tolimesnį Free Europe ir Li-
berty radijo transliacijų siuntimą
į Sovietų pavergtus Rytų
Europos kraštus. Paminėjo,
kad transliacijų lietuvių, latvių
ir estų kalbomis įvedimas šiuo
metu laukia Liberty radijo va-
dovybės patvirtinimo. Jo kal-
bos tekstą JAV LB centro val-
dybai prisiuntė J. Critchlow,
Liberty radijo informacijos di-
rektorius.

Prel. Pranciškus J. Statkus,
Philadelphijos katalikų arkivys-
kupijos kancleris, sukalbėjo in-
vokaciją liepos 14 Philadelphij-
joje Nepriklausomybės aikštėje
įvykusiame Pavergtų Tautų mi-
nėjime. Būdamas svarbiame

kanclerio poste, prel. Statkus,
esant reikalui, nuosirdžiai tal-
dina JAV LB centro valdybą.
Philadelphijos arkivyskupo kar-
din. Krol ir prel. Statkus as-
menyse turime nuosirdžius pa-
vertuos Lietuvos klausimo ju-
dintojus.

Adv. Anthony W. Novasitis,
JAV LB centro valdybos vice-
pirmininkas visuotinio klau-
simam, Philadelphijos respubli-
konų partijos vadovybės parink-
tas kandidatu į Philadelphijos
miesto tarybą. Nominacija ne-
turi opozicijos pirmiūnuiose (pri-
mary) rinkimuose. Adv. Novasi-
čio kandidatūra yra pilnutinio
tarybos nario (councilman-at-
large) vietai. Tokiu būdu už jį
turi teisę išstatyti visi Phila-
delphijos miesto gyventojai.
Demokratų ir respublikonų par-
tijos turi teisę išstatyti po 5
kandidatus pilnutinio tarybos
nario pareigoms. Iš 10 išstatytų
kandidatų išrenkami 7. Kaip
matyti, galimybės lietuviui bū-
ti išrinktam yra tikrai geros. Iš
viso Philadelphijos miesto tary-
ba susideda iš 17 narių. Tai
svarbios pareigos, atidarancios
duris vėlesniam kandidata-
vimui į miesto burmistrus ir
JAV kongresą.

Lietuvių Bendruomenės mė-
nesiu, kaip JAV LB centro val-
dyba prašo įsidėmėti, šiais me-
tais yra skelbiamas rugsėjį.
LB apylinkės yra raginamos
tą skirtą bendruomenei mėne-
sį atitinkamai atžymėti veiki-
mu. Štai keletas siūlymų: įrašyti
visus vaikus ir liuanistines
mokyklas; remti ir platinti lie-
tuviškas knygas ir spaudą; telk-
ti lėšas LB darbui; išrinkti me-
tinį LB solidarumo įnašą; į-
traukti ir lietuvišką veiklą jau-
nima; surašyti ir informuoti lie-
tuvių kilmės amerikiečius apie
Lietuvių Bendruomenės veiklą;
ir t. t.

JAV LB švietimo tarybos są-
statais, patvirtintais JAV LB
centro valdybos, yra toks: Jo-
nas Kavaliūnas — pirmininkas,
Stasys Rudys — vicepirminin-
kas, išdalininkas ir mokyklų in-
spektorius, Juozas Tamulis —
sekretorius, kun. Povilas Dilys
ir kun. dr. A. Juška — religio-
nis auklėjimas, kun. Juozas
Vaišnys, S. J., — jaunimo
skaitiniai, Jonas Bagdonas —
fizinis auklėjimas ir sportas,
Kleopas Gervilas — mokytojų
ruošimas, Audronė Kubiliūtė —
akademiniis jaunimas ir jauni-
mo organizacijos, Juozas Masi-
lionis — aukštesniosios mokyk-
los, Antanas Masionis — mo-
kyklų inspektorius, Juozas Pla-
čas — pradžios mokyklos, Do-
micelė Petruolytė — priešmo-
kyklinis auklėjimas.

Lituanistiniam švietimui yra
išleista daug įvairių vadovėlių,
pratimų, pedagoginės literatū-
ros ir panašių leidinių. JAV LB
Švietimo tarybos leidžiamų
„Švietimo Gairių“ Nr. 4 (8) yra
surašyta net 71 leidiny. Juos
galima įsigyti JAV LB Švietimo
taryboje, Drauge, Pedagoginia-
me Lituanistikos Institute ir ki-
tur. „Švietimo Gairių“ adminis-
tratorius yra JAV LB Švieto-
mo tarybos sekretorius Juozas
Tamulis (7031 So. Maplewood
Ave., Chicago, Ill. 60629).

Lituanistinių mokyklų mo-
kytojų studijų savaitė, rengia-
ma JAV LB Švietimo tarybos, į-
vyks rugpjūčio 15-22 Dainavoje.
Savaitei vadovaus B. Krokys.
Registracijos informacijos rei-
kalais kreiptis adresu: B. Kro-
kys, 69 Fern Castle Drive, Ro-

Dr. Lev Dobriansky, Paverg-
tųjų Tautų Savaitei atžymėti
pirmininkas, atsakydamas į JV
LB centro valdybos raštą, kvie-
čia lietuvių jungtis bendron
akcijon su tikslu 1) išplėsti
Free Europe ir Liberty radijo
transliacijas, kad jos atsvertų
Sovietų propagandą, 2) kovoti
prieš peršamą JAV nusiginkla-
vimą ir 3) siekti, kad JAV Atsto-
vų Rūmuose būtų įsteigta pasto-
vi Pavergtų Tautų komisija.

Algimantas Gečys, JAV LB
centro valdybos vicepirminin-
kas visuomeniniam reikalui,
birželio 25 Philadelphijoje tarė-
si su American Latvian Asso-
ciation informacijos direktoriu
dr. I. Spilners ir jo bend-
radarbiais. Tartasi antrojo bal-
tiečių informacinio seminario
rengimo reikalui. Taip pat svar-
stytas Liberty radijo transliaci-
jų baltiečių kalbomis gavimo
klausimas. Sutarta veikti į JAV
Kongreso narius, siekiant su-
teikti lėšas šių dviejų įstaigų
veiklai.

JAV LB centro valdyba yra
pakviesta lietuviams atstovauti
U.S. Bicentennial Committee,
veikiančiam Philadelphijoje.
Šiam komitetui federalinė val-
džia yra pavedus 1976 Philadel-
phijoje suorganizuoti JAV 200
metų nepriklausomybės sukak-
ties minėjimą. Philadelphijos
miestui, pirmajai JAV sostinei,
teko garbė būti pagrindine JV
vietove sukakčiai atžymėti. Čia
bus tarptautinė pasaulinė paro-
da, mokslininkų kongresai, me-
no parodos, sporto šventės, mu-
zikos festivalai. Bicentennial
Committee pradinius pasirusi-
mo darbus atlieka penkiose ko-
misijose (councils). JAV LB
centro valdyba yra atstovauja-
ma Gabrieliaus Mirono, kuris
išrinktas į Ethnic Nationalities
Guidance Council valdybą.

JAV LB Inf.

— Italai patys sutiko suma-
žinti savo avalynės (batų) eks-
portą į Ameriką, nes nori kaip
nors išvengti kvotos įvedimo.
Amerikos batų gamybos bend-
rovės sakosi negalinčios atlai-
kyti užsieninės konkurencijos,
todėl visais būdais spaudžia
kongresą ir vyriausybę jas gel-
bėti kvotų įvedimu ar muto
padidininu.

PRANAS NAUJOKAITIS

PASISĖJAU ŽALIA RŪTĄ...

Romanas

6)

Jūrātė atsišlieja į žalvarinio paminklo akmeninę
papėdę. Gerai, kad nors tas tarpelis laisvas. Į trigono-
metrijos formules žvelgia rūstus buvusio valdovo veid-
das, dabar nutilęs, į varį paviręs, bet dar rankoje
tebelaikąs iškeltą kardą. Stebisi: kas čia išdriso sveti-
ma kalba, niekada negirdėta, kalbėti apie matemati-
ką...

— Užtenka, Petrai: supratau, ačiū!
— Tai rašyk, spėsk. Nelauk, kol sutems.
— Rytą atsikėlus išspresiu uždavinius, svarbiau-
sia, kad žinau kaip.

— Ką gali dabar, nepalik rytojui. Rašyk, patikrin-
siu, o rytą galėsi perrašyti.

— Na, jau rašau, darau, sprendžiu, kad toks ne-
atlaids, toks rūpestingas, — pakelia Jūrātė savo mė-
lynas akis tiesiai į Petro veidą ir šypsoi.

Atidžiai seka Petras Jūrātės sprendimą. Kai ši
stabtelėja lyg užkliudama, nurodo kelią, primena for-
mulę, kad greičiau darbas eitų...

— Matai, ir baigta! Galėsi ramiai miegoti, — juo-
kiasi Petras.

— O dabar mano eilė tau padėti. Nuo ko pradė-
sim: nuo literatūros ar psichologijos?

— Kad man dar reikėtų pačiam gerai įsikaityti.
Geriau atsimenu, ką matau, kas parašyta.

— Šį kartą pamėginkim kitaip! Einam: kalbėtis
galim ir vaikščiodami.

Jūrātė nagrinėja V. Kudirkos satyras, aiškina Lie-

tuvos tilto simboliką. Mergaitė gražiai kalba, vaiz-
dingai, pasigardžiuodama, lyg didžiudamasi savo ži-
nojimu. Petras žengia greta tylėdamas, retkarčiais pe-
timi prisiličiodamas prie Jūrātės. Paslapčiomis dirste-
lėja į kalbančios veidą, žvilgtelėja į nuradusį saulė-
leidį. Jis mato, kad Jūrātės veidas nuostabiai švelnus,
spindintis, lyg besileidžianti saulė būtų jį pabučiavusi,
savo grožį liete iliejusi į mergaitės sielą...

— Na, dabar pakartok, ką pasakojai! Nemokėsi
— dvejetukas, — nerūpestingai juokiasi Jūrātė.

— Ką? — lyg iš miego pažadintas nesusivokia
Petras.

— Ne — ką? Sakau: atsakinėk pamoką!

— Sakiau, kad man reikia matyti, kas parašyta...
Nepakartosiu...

— Įsisvajojai, berneli... Blogai.

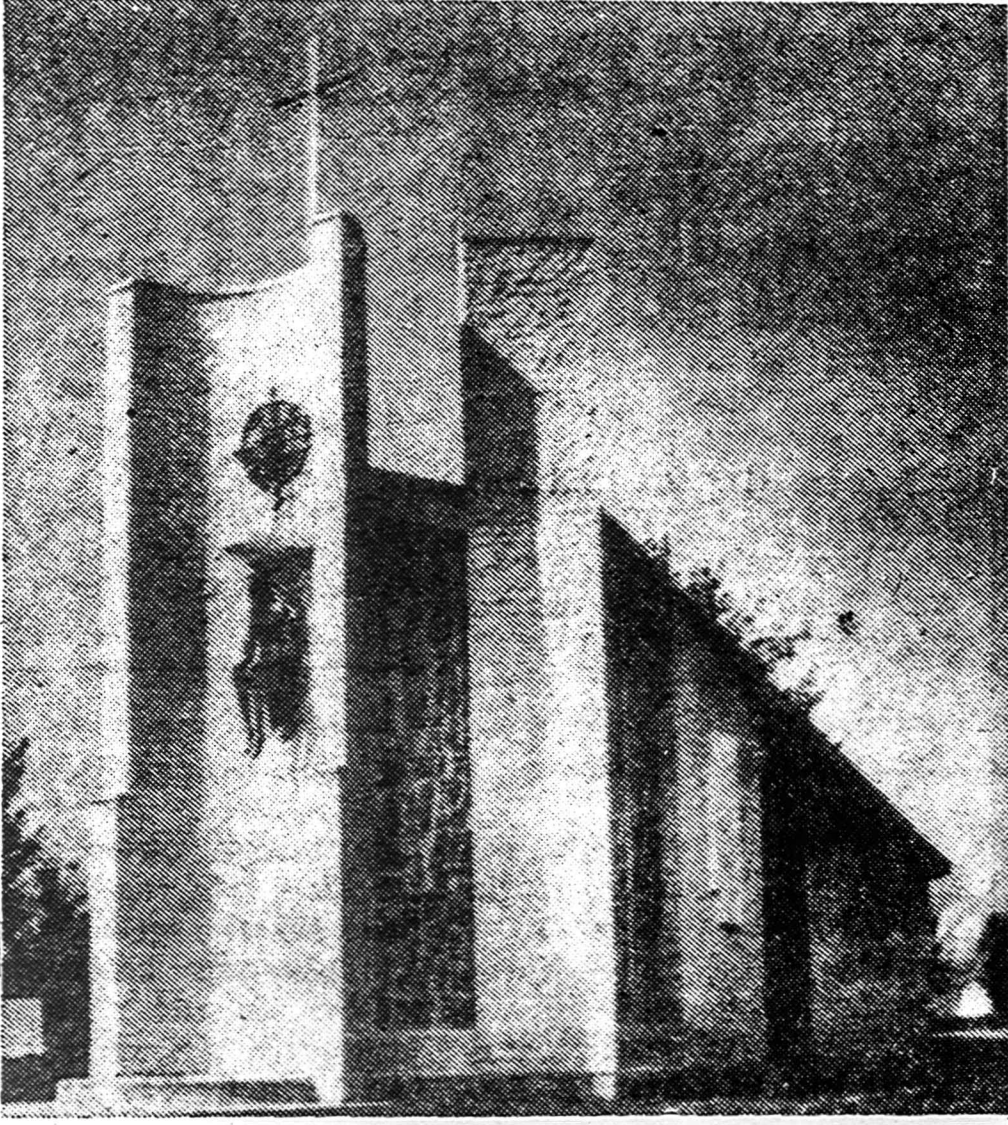
— Nesiginu. Ką padės išsisukinėjimas? Lyg ko-
kia nuodėmė svajoti?

PAŠVENTINTA NAUJA LIET. KAPINIŲ KOPLYČIA AMSTERDAM, N.Y.

Albany, N. Y., gegužės 30 d. 4 v. popiet buvo gražios iškilmės — lietuvių kapinėse pašventinta paminklinė koplyčia. Šventinimo apeigas atliko Albany vyskupas Edwin B. Broderick, koncelebravo mišias su eile kunigų, jų tarpe pirmasis buvo lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Kęstutis R. Balčys — Baltch. Žmonių buvo suvažiavę iš visų pakraščių, viso buvo per tūkstantį.

Koplyčios statytojas
Koplyčios statytojas yra Jonas V. Kiškis. Koplyčią pastatė savo mirusios žmonos Onos garbei. Jo žmona Ona Vincas ir jis pats yra Sv. Kazimiero parapijoje gimę, toje pačioje parapijos bažnyčioje krikštyti ir toje bažnyčioje 1934 gegužės 27 susituokė. Žmona mirė 1968 spalio 7. Dabar pagerbdamas jos prisiminimą, koplyčią pavadino Sv. Onos vardu ir dedikaciją įrašė į koplyčios altorių.

Pravertus istoriją
Lietuvių Sv. Kazimiero parapija Albany, N. Y., įsikūrė 1904. Jos įkūrėjas buvo kun. Juozas Židanavičius. Jis ir pradėjo statyti bažnyčią, kurią baigė 1907. Kun. J. Židanavičius čia buvo iki savo mirties, iki 1946 gruodžio 26. Tada parapiją pradėjo administruoti kun.

Amsterdame, N. Y. lietuvių Sv. Kazimiero parapijos kapinėse pastatyta koplyčia iš lauko pusės. Gale matosi Rūpintojėlis ir lietuviškas kryžius.

Juozas Raštutis, kuris į Amsterdamą atvyko 1933. Kun. Kęstutis Balčys-Baltch į Amsterdamą atvyko 1949, klebonu jis paskirtas 1967 gegužės mėn.

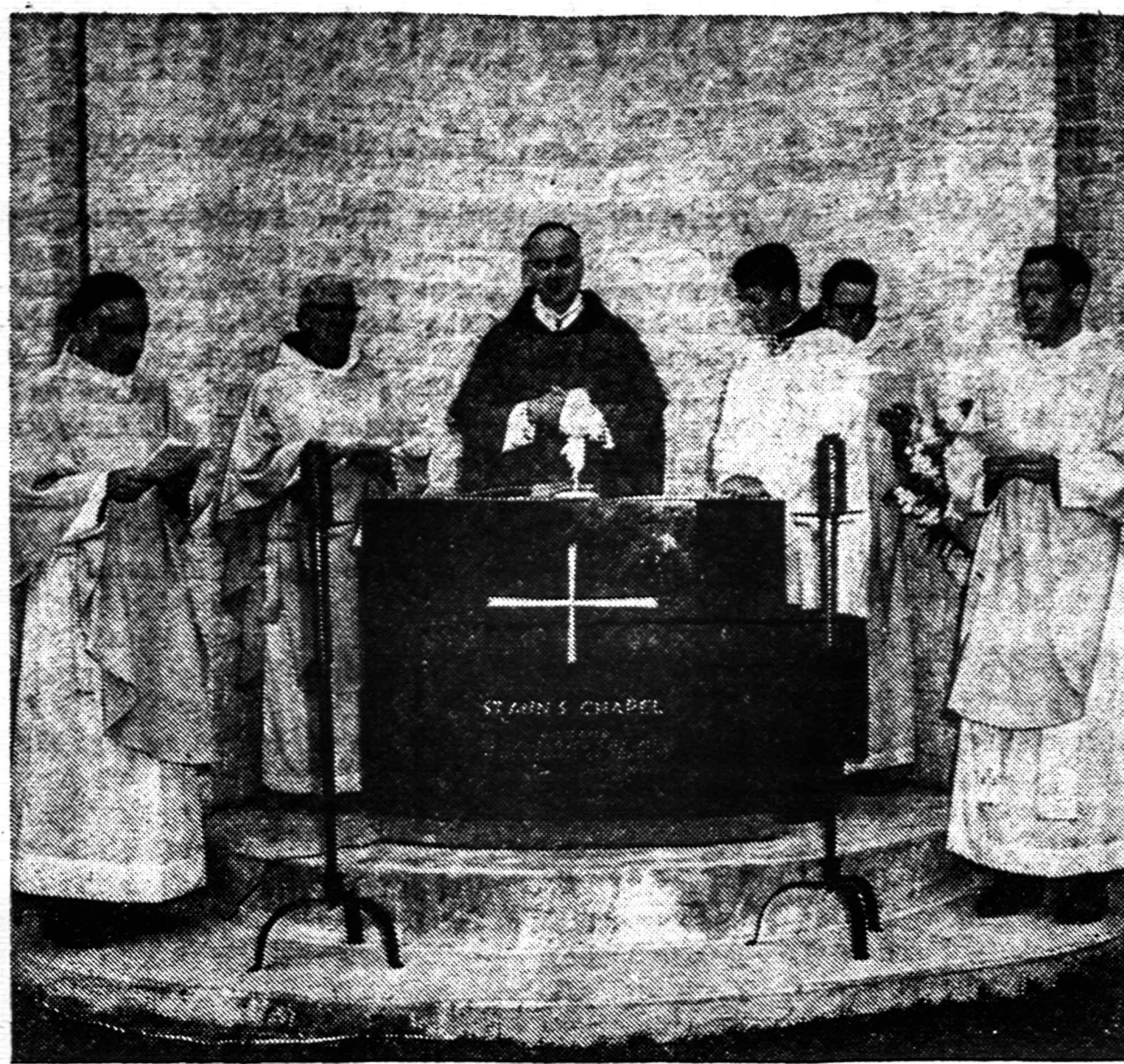
Dabartinės kapinės buvo nupirktos 1906. Pastatyti 1924 kapinių vartai vėliau buvo sumoderninti.

Dabar gi kapinės papuoštos gražia Sv. Onos koplyčia.

Dail. V. K. Jonyno kūrinys
Visą koplyčią suprojektavo dail. V. K. Jonynas, jo vadovaujama studija atliko ir meno darbus.

Koplyčia iš lauko gale turi didelę Rūpintojėlio statulą, šonuose reljefines skulptūras ir skaldyto stiklo vitražus. Iš viso čia yra tokios skulptūros arba reljefai: sv. Onos, sv. Kazimiero ir Prisikėlusio Kristaus. Lauko pusėje viršum Rūpintojėlio dar yra stilizuotas lietuviškas kryžius.

Koplyčia yra moderni ir drąsių užmanymų, patraukli savo įvairiose siluetuose. Tad neuostabu, kad savo modernumu patraukė visų dėmesį. Pašventinimo iškilmės aprašė visa apylinkės spauda, įsidėjo nuotraukų iš pačios koplyčios, aprašė ir patį dailininką. Išleista knygutė, kurioje aprašyta koplyčia, pridėta Vytauto Maželio darytų nuotraukų. Koplyčia daro gražų išpūdį.

Albany vyskupas Edwin B. Broderick šventina koplyčios altorių ir atlaiko mišias Amsterdame lietuvių kapinėse, kairėje lietuvių Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Kęstutis R. Balčys.

KULTŪRINEI ŠAULIŲ SAVAITEI DAINAVOJE PRAEJUS

V. MINGELA

Pirmoji kultūrinė šaulių savaitė buvo suorganizuota 1969 birželio 15-22, toje pačioje Dainavoje, prie žvaus Spygljo vandenėlio, prie lietuviško ežerėlio, eglėmis apaugusių kalnelių. Siemotinė, antroji, vyko birželio 15-22. Spyglys tiesiog kunkuliavo nuo besimaužančių šaulių. Jų privažiavo iš Chicago, Toronto, Delhi, Tillsburg, Detroito ir kitur.

Stovyklos pareigūnai
Nelengva buvo tokią stovyklą suruošti. Bet taip pat daug rūpesčio ji atnešė stovyklos administratoriam. Siemot dauguma stovyklos pareigūnų buvo Švyturio jūros kuopos šauliai iš Detroito. Stovyklos komendantas — Mykolas Vitkus; administratorius — Jonas Sostakas, sen.: jo pagalbininkas — Stasys Malinauskas; stovyklos gydytojas — dr. Kazys Pautienis (karininko Juozapavičiaus — Clevelando šaulių kuopos pirmininkas); galeistingoji sesuo — Cecilija Balsienė; valgyklos vedėjas — Juozas Augaitis; valgyklos kontrolierius — Jonas Balnionis; maisto tiekėjas — Antanas Siurkus; virtuvės vedėja — Marija Bylienė, Leokadija Banaitienė, Liuda Mačionienė, Emilija Lungienė.

Konstancija Kirvelaitienė ir Ada Telyčienė. Ypatingai šeiminkėms šauliai stovyklautojai buvo dėkingi už gerai paruoštą maistą, už tvarkingumą. Jūsų korespondentas patyrė, kad šios visos Švyturio jūros kuopos šaulės tokiomis kaitriomis dienomis, neturėdamos laiko nei pasimaudyti, nei grynai gamtoje pakvėpuoti, dirbo visiškai be jokio atlyginimo. LSST c.v. pirmininkas V. Tamošiūnas ir LSST c.v. jūros šaulių vadovas ir Švyturio kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus mane prašė viešai nusilenkti šaulėm ir šauliam pareigūnams padėkos ženklą.

Pareigūnų buvo ir daugiau. Stai mūsų šaukusis Joninių laužo paruošėjas — Juozas Kinčius; vėliavų tarnybos ir sargybų viršininkas — Vincas Kniūra; stovyklos sargybiniai — Jonas Balsys, Vladas Kazlauskas, Juozas Kinčius, Antanas Kriščiūnas, Vacys Slušnys ir Juozas Televičius.

Kiekvieną naktį nuo 8 val. vakaro paskirti sargybiniai negalėjo miegoti, nes turėjo visą naktį vaikščioti ir prižiūrėti tvarką. Mykolas Vitkus, šios stovyklos komendantas, įvedė stovykloje tikrai kariauką tvarką ir drausmę.

Dr. Kazys Pautienis ir sesuo C. Balsienė suteikė medicinos pagalbą 8 šauliam.

"Bendradarbiavimas" ir diskusijos

Birželio 14 teisininkas Vincas Sarka skaitė paskaitą apie bendradarbiavimą su pavergtuju kraštu. Paskaita iššaukė gyvą susidomėjimą. Šiame lyg ir simpoziume dalyvavo per 30 asmenų: V. Tamošiūnas, V. Iš-

ganaitis, J. Svobą, J. Balsys, V. Keturakis, Kupetis ir daug kitų (tai diskusijų dalyviai).

Sauliai nepriklausomybės kare

Paskaitą šia tema birželio 15 skaitė mjr. Kazimieras Daugvydas. Jis rado daug ką pasakoti apie kovas frontuose, ypač lenkų fronte. Buvo idomu išgirsti daug žinių apie Perlojos "respubliką", kuri buvo įsteigta tarp Lenkijos ir Lietuvos pasienio zonoje. Į Perlojos gynybą įsijungė šimtai narsių šaulių. Tos respublikos prezidentas ir vadas buvo kun. Petkelis, Perlojos klebonas. Kovos buvo aštrios, pareikalavusios nemaža aukų. Rimtesnių kaunynių su lenkais Perlojos šauliai turėjo apie dešimtį: Valkininkuose, Labanore, Linkmenyse, Bobriškėse, Dargužių kaime, Alytaus apskr., Baltadvary, Troškūnuose, Truskavoje, Andriūniškyje ir Rubikiuose. Tuo laiku į pestininkų pulkas toje apylinkėje saugojo gana ilgą barą. Perlojos šaulių buvo per

Ne tik Kudirka, Brazinskai, Simokaiciai bėgo... Anatoli Fedosejevas pasakojasi, kodėl jis, sovietinis mokslininkas, apsisprendė bėgti iš Sovietų Sąjungos

Dr. J. Stukas iš kelionės po Europą atsiuntė "The Sunday Telegraph" (liepos 18), kuriame Anatoli Fedosejevas, elektronikos specialistas, pasakoja, kodėl jis pabėgęs iš Sovietų Sąjungos, rasdamas prieglaudą Anglijoje.

Jeigu mokyto žmogaus gyvenimas nereikalauja nieko daugiau, o tik tiek, kad jam būtų leista dirbti savo specialybėje, turėti stogą viršum galvos ir pakankamai pavalgyti, tai aš nebūčiau turėjęs pagrindo pasitraukti iš Rusijos, — rašo Fedosejevas.

Bet, kaip mąstanti būtybė, jūs norite jausti, kad jūsų ir jūsų kolegų darbas duoda naudos bendruomenei, kurioje jūs

gyvenat; kad jis gerina visų gyventojų būtį.

Tai ir buvo lemiamas veiksnys, kodėl aš nusprendžiau pasitraukti Vakarais; kodėl aš nustoju tikėti, jog Sovietų sistema yra pajėgi duoti "gerą gyvenimą" visiem gyventojams.

Jeigu mane klausytų apibūdinti tą gyvenimo būdą, tai aš sakyčiau, kad jis yra lygiai toks, kaip koncentracijos stovykloje, tik su "self-service" galimybe. Ten niekam nėra laisvės. Vienintelę laisvę žmogus turi galvoti, bet tas mintis turi pasilaikyti savyje.

Gyvenimo būdas kyla iš pačios sistemos, kurios tikslas yra paversti Rusiją militarine ir industrine galybe, bet ne sudaryti padarias gyvenimo sąlygas Sovietų Sąjungos gyventojams. Sovietinis pilietis tai jaučia visur, kur tik jis pasisuka. Ar jis mėgina nusipirkti geležinkelio bilietą ar keptuvą; gauti nedarbo dieną ar darbą, su juo elgiamasi lyg su maldautoju, elgeta. Kai nueisi į krautuvę, tai jautiesi tesas patarnautojam trukdytojas. Kai kreipiesi į pareigūną, iš jo gauni išpūdį, kad jis daro tau malonę. Sistema nesiskaito su piliečiu, vartotoju.

As tai jaučiau tiek pat, kaip ir visi, nors sovietinėm aplinkybėm ir, gal būt, standartais aš buvau žinomas mokslininkas, kurio vardas susijęs su daugeliu išradimų ir pagarbos ženklų, reikiančių režimo dėkingumą.

As turėjau, pavyzdžiui, butelį naujame pastate vidury Maskvos. Kai į jį įsikrausčiau, darbai jame nebuvo baigti: reikėjo išdėstyti ir visą eilę smulkesnių darbų atlikti. Bet nebuvo tai įmanoma. As turėjau eiti į valstybinę įstaigą, kuri buvo pastatyta savininkas, ir lyg ant kelių maldauti, kad atliktų tą ir tą. Ir buvo ilgai delsta, o paskui blogai atlikta. Nėra jokių privačių dekoratorių. As neturėjau laiko pats tai padaryti, tada gyvenau butely nedažytom sienom.

Arba su Maskvos skalbyklom. Tai buvo tokis sudėtingas ir pažėminantis reikalas, kad as pasiryžau eiti į skalbyklą tik kas du — trys mėnesiai.

Panašūs sunkumai buvo su prantami sovietiniame režime ketvirtos dešimtmečio laikais. Bet kai as atvykau į Ameriką 1938, as buvau labai prisilėgtas to skirtumo, kuris žymėjo Rusijos gyvenimo standartą. As buvau tikėjęs propaganda, kad sovietinė sistema yra pranašesnė už kapitalistinę ir kad mes turėtume greitai pasivyti ir pralenkti kapitalistinį pasaulį. Su tokia mintimi as pats buvau atsidėjęs mokslui ir sovietinės elektronikos pažangai.

Bet kai as grįžau iš Amerikos 1957, as pamaciau, kad po 20 metų Amerika ne tik yra pranašesnė už mus, bet kad skirtumas tarp šių dviejų kraštų yra padidėjęs. As supratau, kad tol, kol mes laikysimės biurokratinės neprotingos sovietinės sistemos, nėra jokios vilties Rusijai prisivyti Vakarais. Ir net jeigu mes tai padarytume, tai to nebūs mano gyvenamais laikais. Man buvo maža pasitenkinimo, kad as pats ši tą sėkmingai pasiekiau savo profesijoje. As norėjau, kad visi Sovietų Sąjungos gyventojai turėtų laisvę plėtoti savo talentus ir gauti laisvę, leidžiantį atsikvėpti gyvenimo būdą.

Dėl šių priežasčių prieš 15 metų emė klostytis mano nusiavimas sovietine sistema, ir pradėjau galvoti apie galimybes iš jos ištrukti.

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITE

Šią vasarą jau penktus metus renkasi studijom į Dainavą JAV, ir Kanados lietuviai mokytojai ir antrus metus drauge su abiejų kraštų jaunimu, norinčiu pagilinti savo lituanistines žinias.

Studijų savaitė prasideda rugpiūčio 15, sekmadienį, 6 val. vak., prof. A. Salio paskaita "Kalbos kūryba ir sovietybės Lietuvoje". 8 val. vak. — mišios, aukojamos kun. J. Vaisnio, S. J.

Pirmadienį, rugpiūčio 16, bus St. Barzduko paskaita "Lietuvių k. rašyba", prof. A. Klimo — "Lietuvių kalba JAV universitetuose", prof. A. Salio — "Tarptautiniai žodžiai lietuvių ir anglų kalboje (reikšmė ir tarimas)", prof. R. Silbajorio — "Lietuvių literatūra tarptautinės literatūros šviesoje".

Antradienį, rugpiūčio 17, R. Černius skaito paskaitą "Lituanistinis mokymas jauno mokytojo akimis", prof. R. Silbajoris — "Lietuvių patriotinė literatūra Lietuvoje", prof. A. Salys — "Žodžių derinimas ir valdymas sakinyje", St. Barzdukas — "Lietuvių k. rašyba".

Trečiadienį, rugpiūčio 18, J. Baublys — "Lietuvos religinės žemėlapis", prof. A. Klimas — "Lietuvių k. mokėjimas ir kitos kalbos", St. Barzdukas —

"Lietuvių k. kirčiavimas", J. Kavaliūnas — "Lietuviškojo švietimo aktualijos".

Ketvirtadienį, rugpiūčio 19: St. Barzdukas — "Lietuvių k. kirčiavimas", prof. A. Salys — "Didžiųjų raidžių rašymas tikriniuose pavadinimuose", A. Rinkūnas — "Parodomoji pamoka su skaidrėmis ir kortelėmis", J. Mikaila ir J. Našliūnas — "Ryšiai su Lietuva".

Penktadienį, rugpiūčio 20: S. Jonynienė ir J. Plačas — "Naujieji vadovėliai", prof. A. Salys — Seminarinis pokalbis: "Mokykliniai kalbos klausimai, E. Šikšniūtė-Vadopalienė — "Sportas ir lietuviškos išlaikymas", St. Barzdukas — "Lietuvių k. kirčiavimas".

Šeštadienį, rugpiūčio 20: St. Barzdukas — "Priesaginių žodžių kirčiavimas", dr. H. Nagys — "Lietuvio kova amžių bėgyje". Svarstybos: "Lietuviškos šeimos problemos". Moderatorius A. Rinkūnas. Referantai: D. Garbaliuskienė, profesorius A. Klimas, Br. Nainys, kun. J. Vaisnys, S. J., J. Vasiukevičius.

Sekmadienį, rugpiūčio 22, pamaldos ir studijų savaitės uždarymas.

Vienos paskaitos bendros visiem, kitos skiriamos mokytojams, o kitos jaunimui, tačiau

visos vyksta atskiru laiku, nesikryžuoja.

Studijų savaitės metu bus taip pat tautinių šokių kursai, vedami J. Matulaitienės ir G. Gobienės.

Kiekvieną rytą bus mišios, aukojamos studijų savaitės kapeliu kun. J. Vaisnio, S. J.

Vakarais bus laisvi pokalbiai, literatūros vakaras, dainos, laužas. Literatūros vakare dalyvauja solistė Petruskienė, aktorai L. Barauskas, St. Kielaitė-Kelečienė, J. Kelečius, muzikas St. Sliūžas. Laužas skiriamas laisvės kovotojams pagerbti.

Studijų savaitės programa rūpinasi JAV LB švietimo taryba ir Kanados LB švietimo komisija. Programos vadovas yra Br. Krokys (JAV), padėjėja — A. Kuolienė (Kanada), ūkinių reikalų tvarkytojas — A. Krutulis (JAV). Stovyklos komendantas — J. Mikšys (Kanada), padėjėjas — A. Markulis (JAV). JAV jaunimo į studijų savaitę verbavimui ir jo registracija rūpinasi JAV LB centro valdybos vicepirmininkas J. Gaila ir JAV LB švietimo tarybos nariai A. Valaitytė ir J. Tamulis.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

JAV LB švietimo Taryba ir Kanados LB švietimo Komisija

Saulių kultūrinėje veikloje pasižymėję apdovanooti šauliai iš k. Vladas Mingela, Kunigunda Kodatienė ir Algirdas Budreckas.

Saulių kultūrinėje savaitėje paskaitą skaito VI. Mingela, prie stalo LSST centro valdybos jūros šaulių vadovas Mykolas Vitkus.

SU ČIURLIONIEČIAIS P. AMERIKOJ

(4)
RASO A. SABALIS,
SPECIALUS DARBININKO
KORESPONDENTAS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Buvo padarytas pasikalbėjimas su ansamblio vadovu Alf. Mikulskiu. Vėliau, vakare, radijas ir televizija tai perdavė savo žinių metu, paaiškindami Čiurlionio ansamblio kilmę, dabartinės kelionės tikslą ir pan. Fotografijas ir trumpus pranešimus įsidėjo ir žymiausias dienraštis El Colombiano ir Le Republica.

Druskos kasyklų katedroje
 Birželio 24 iš ryto dviem autobusais nuvykome 50 kilometrų nuo Bogotos į druskos kasyklas, kuriose yra vadinamoji druskos katedra. Giliai požemy, kiek pavaziavę autobusais silpnai apšviestų kelių, sustojome erdvioje aikštėje. Išlipę atsідūrėme katedros aikštėje. Kiek paėję, jau buvome ir pačioje katedroje.

Tai kažkas nepaprasta. Didžiulė kasyklų tuštuma kiek paplatinus, gal ir paukštūnus, gavosi tikrai didingas, aukštas pastatas, su dviem angomis — namomis, priekyje ir šonuose po altorių. Prieš didįjį altorių dvi ilgos eilės suolų. Priekyje aukštai kryžius; tai visos didžiojo altoriaus papuošimas. Iš juos tų aidi silpna vargonų muzika.

Tai kolumbiečio inžinieriaus Jose Maria Ganzaiz Conche, gyvenusio 1899-1953, sumanymas ir projektas.

Druskos kasyklos yra Kolumbijos valstybinio banko nuosavybė. Todėl ir katedra yra to banko remiama. Dar ir dabar katedros patalpos yra kiek plečiamos ir valomos.

Sienose blizga druskos gabalai. Palaizius, labai šūru. Altoriaus, kaip ir kitose bažnyčiose, atitvertas tvorele. Suoluose vietų apie 200, bet visose katedroje yra vietos maždaug tūkstančiui žmonių. Sekmadieniais vyksta pamaldos.

Prisimenami birželio įvykiai ir pavergtą tėvynę

Prie didžiojo altoriaus, už grotelį, susibūrę čiurlioniečiai, vadovaujami dirigento A. Mikulskio, po trumpo jo žodžio, kad šiandien laisvųjų pasaulio lietuviai prisimena skaudžiuosius birželio įvykius ir tėvynės okupaciją, sugieda Tėve mūsų (J. Gruodžio).

Prie vienos navos šono yra prikaltas atminimo lenta, kur ispanų kalba įrašyta: "1950 spalio 16 m. monsijono A. Samore, Sv. Tėvo Pijaus XII nuncijaus Kolumbijai, buvo pašventinta."

Druskos kasyklų katedra yra virtusi Kolumbijos tautiniu pasididžiavimu ir šventove. Ji yra dedikuota visų kasyklų darbininkams.

Gaila, aikštėje išėjus iš katedros, yra labai menkų suvenyrų kioskas, kol kas neturįs nei geresnių atvirukų, kuriuos būtų galima pasiūsti draugui, nei brošiūrėlių, kur būtų pasakojama katedros istorija ir t.t.

Svečiuojamės Ispanijos Iberia lėktuvų bendrovėje

Tą vakarą Iberia lėktuvų bendrovės svečių patalpose įvyko jaukus čiurlioniečių priėmimas. Buvome vaišinami skotų gėrimais ir užkandžiais. Priėmimas truko iki velumos. Rengė Iberia b-vės Kolumbijai atstovas ir jo žmona Salvatore de Toro Elvyra Cioderyte. (Atsiprašau, jei kiek ne taip užsirašiau pavardę.) Jie abu buvo labai malonūs ir vašingi, vėliau matomi visuose Čiurlionio koncertuose ir priėmimuose.

Iberia yra Ispanijos tarptautinė lėktuvų bendrovė su centru Madride.

Aukso muziejuje
 Aukso muziejus yra valstybinio banko nuosavybė. Jis įrengtas prie banko centrinių rūmų, erdvioje patalpose, dviejuose

aukštuose. Idomiausias kambarys tai tamsusis, kurin įėjus, sušvitus šviesom, sublizga įvairiausi aukso dirbiniai, kurie yra sukrauti prie sienų esančiose spintose. Tai senųjų gyventojų gausūs papuošalai, rasti jų kapuose, šventyklose ir kitur. Net ietis kai kurios gentys gaminos iš aukso.

Kolumbija yra ketvirtoji pasaulyje valstybė, daugiausia iškasanti aukso, platinos ir kitų tauriųjų metalų.

Aukso dirbiniai Kolumbijoj yra 18 karatų. Jie žymiai pigesni, kaip JAV. Minkštos čiurlioniečių ponii ir mergelių širdys neatlaikė, ir daug valandų jom skyrė dr. VI. Gaurišo maloni žmona, vedžiodama po papuošalų dirbtuves ir krautuves. Nemaža dolerių čiurlionietės ir jų vyreliai šiam auksiniam dievačiui čia paliko...

Salia valstybinio banko stovi didingas naujas Aviankos pastatas. Tai Kolumbijos civilinės aviacijos b-vės pastatas. Vidaus susisiekimas dėl kelių stokos labai išplėstas lėktuvais.

Lietuvos konsulo sodyboje

Dviem autobusais nuvykom į konsulo St. Siručio ūkį, kur įvyko čiurlioniečių priėmimas. Nors svečių buvo gerokai per 100, bet erdvios Siručio gyvenamųjų namų patalpos lengvai sutalpino visus. Tose patalpose yra erdvas medžioklės kambarys, kurio sienos ir grindys išpuoštos medžioklių laimikiais, ginklais ir t.t. Bibliotekoje daug lietuviškų knygų ir visos Lietuvių Enciklopedijos rinkinys.

Čia teko susipažinti ir su būriu vietos lietuvių, jų tarpe su S. Mankeliūnu, valstybinio universiteto psichologijos profesorium, ir su Vyta. ir Algiiu Didžiuliais. Susipažinom ir su "trijų namukų" savininku, dabar jau pensininku Juozu Kumpiu, kuris emigranto dienas pradėjo prie kelio pardavinėdamas dešreles. Šiandien jis yra brangaus ir puošnaus restorano savininkas, žinomas ir Amerikos ambasados žmonėms. Šiuo metu jį išnuomoja ir gauna kas mėnuo po 1,500 dol. (apie 33,000 pėzų). Tai labai dideli pinigai. Pas Siručius jis atvyko nauju Buičku, kaip ir daugelis Bogotos lietuvių, kurių esą 104. Kolumbijoj retas kas važinėja 2-3 metų senumo mašinomis. Tai labai didelė prabanga. Čia mašinos madoje 20-30 metų. Kiti lietuviai: inž. Bekeris, valstybinio universiteto garbės daktaras, arch. Trejus, veterinarijos gyd. Stasiūnas, jo žmona, veikli lietuvė, ir dar kiti.

Svečiuose pas Didžiulius

Būrys čiurlioniečių atsiradom pas Laimą ir Algį Didžiulius, jų dukters Laimos Liucijos gimnazijos baigimo proga. Geriau sakant, jos pasveikinti.

Didžiuliai įsikūrę pasiturinčių žmonių rajone, naujuose, tropikų kraštam būdinguose, erdviuose namuose, kuriuose yra didelis valgomasis, salionai, biblioteka, čia pat erdvokas sodelis, viršuje miegamieji ir t.t. Svečius, kaip ir pas Siručius, aptarnauja tarnaitės. Jos ir gerimus nešioja.

Didžiulių 16 metų dukrelė Laima Liucija baigė šiandien gimnaziją — ir tai yra tėvų, giminių ir draugų šventė. Liepos viduryje ji išvyksta Vasario 16 gimnazijon, kiek vėliau Šveicarijon. Studijuos kaimo Bogotos universitete.

Jei prieš 20 metų Bogotoje pirmavo šveicarai, tai šiuo metu jau lietuviai, kurie savo darbštumu, sumanumu ir veržlumu juos yra pralenkę. Dabar lietuviams esančios atdaros durys visose įstaigose. Lietuviai rengia dažnus suėjimus ne tiek pabavoti, kiek suvesti jaunimą krūvon. Dėl to šiuo metu jau daugelis Bogotos lietuvių per vaikus yra susiriję giminytės ryšiais.

Pavergtų tautų delegacija pas Conn. gubernatorių. Iš k. Jaroslau Luchkan — pirm. (ukrainiečių), Chester Maliszewski (lenkų), Freice Syp (lenkų), Daria Vygma (ukrainiečių), Zeva Kulits (latvių), Dalia Dziakienė (lietuvių), Vaine Lugus (estų) ir Walter Maznicki (lenkų). Viduryje proklamaciją pasirašo Connecticuto gubernatorius Thomas Maskil.

Didysis koncertas

Birželio 26, šeštadienį, turėjo įvykti "Auditorio de Radio Sutentza, Gran Concerto de los coros y ballet folclorico Litano de Cleveland". Taip buvo skelbiama. Atseit, didysis koncertas radijo auditorijoje, dalyvaujant chorui ir baletui iš Clevelando su lietuvių liaudies dainom ir šokiais.

Auditorija nedidelė, lyg ir netinkama šiam "gran koncerto". Kaip visada, publika gerokai vėlavo. Programa buvo kiek sutrumpinta, parenkant kiek dinamiškesnes lietuvių liaudies dainas ir dinamiškesnius šokius. Publika skirstėsi patenkinta.

Po koncerto ansamblio vadovas A. Mikulskis, O. Mikulskienė ir solistė Irena Grigaliūnaitė buvo apdovanoti puokštėmis gėlių. Gėles įteikė atsilikusių vaikų namų vedėja ir Stasiukynienė su maža mergyte lietuvių moterų draugijos vardu.

(Bus daugiau)

PRISIMINTOS PAVERGTOS TAUTOS

HARTFORD, CONN.

priespaudą tautas buvo pamaldos. Mišias aukso ukrainiečių parapijos klebonas kun. Steponas Balandiukas (Stephan Balandiuk), vargonais grojo ir chorui dirigavo muz. Aleksandras Pryšlakas (Alexander Pryshlak). Choras puikiai pagiedojo daug giesmių.

Pamaldose dalyvavo visų pavergtųjų tautų delegacijos. Iš lietuvių — Zigmąs Strazdas ir Marta Strazdienė, Steponas Zabulis ir Birutė Zabulienė, Vytautas Raskevičius ir Kastutė Raskevičienė, taip pat ir šių eilučių autorius.

Po pamaldų ukrainiečių klau-

be buvo pusryčiai; juose dalyvavo visų pavergtųjų tautų delegacijos (per 50 žmonių). Po užkandžių pavergtųjų tautų komiteto pirmininkas Jaroslau Luchkan pasakė kalbą. Perskaitė gubernatoriaus proklamaciją ir JAV prezidento Nixono rezoliuciją. Po to delegacijų pirmininkai pristatė savo delegacijų narius ir pasakė kalbas. Iš lietuvių kalbą pasakė Zigmąs Strazdas.

Sveikintini žmonės, šią savaitę surengę: iš lietuvių — LB Hartfordo apylinkės valdyba su pirm. St. Zabuliu priekšaky. Šitokia savaitė padeda visiem, kovojantiems dėl pavergtų tautų laisvės.

Jonas Bernotas

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai Kultūros židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

OCEANSIDE, N. Y.	15;	Mr. Juknis 20.
G. F. Balnis 10 anksč.	pažad. 100.	VALLEY STREAM, N. Y.
SO. OZONE PARK, N. Y.		N.N. 25, anksč. 100, paž. 300.
C. Zailsky 60, anksč. 120, paž. 200.		BRONX, N. Y.
BELLEROSSE, N. Y.		C. Mattock 20.
J. Brangaitis 25, anksč. 23, pažad. 100.		ELMHURST, N. Y.
J. Brangaitienė 25.		I. McCormack 10, anksč. 40, pažad. 100.
PORT CHESTER, N. Y.		N. BELLMORE, N.Y.
J. Burdrieš 25, anksč. 25, pažad. 300.		J. Macukas 10, anksč. 20, pažad. 100.
BROOKLYN, N.Y.		YONKERS, N. Y.
N. Y. Vyrų choras 100.		J. Eivaz 25, anksč. 50, pažad. 100.
GREAT NECK, N. Y.		Dr. L. Plechavičius 100, anksč. 200.
H. Behrsing 100, anksč. 105.		S. Lauraitis 50, anksč. 10, pažad. 300.
H. Miklas 25, anksč. 115.		NEW YORK CITY, N.Y.
V. Vilgaly 100, anksč. 100, pažad. 300.		Wm. Gurnevage 90, anksč. 10, N. N. 500, anksč. 1000.
ALBERTON, N. Y.		N. N. 500, anksč. 1150 (išrašo Burdulių, Krunkaičių, Zaldevičių, Venckų, Abromaičių ir Diebių šeimas).
O. Balčiūnas 40, anksč. 40, pažad. 100.		J. Skučas 100, pažad. 300.
W. HEMPSTEAD, N.Y.		A. Stewart 5.
P. Bluemke, 30, anksč. 60, pažad. 100.		LONG ISLAND CITY, N. Y.
Ch. P. Svedish 30, anksč. 90, pažad. 300.		A. Galchus 100, anksč. 400.
A. Stravinskis 20, anksč. 30, pažad. 100.		A. Zabiela 80, anksč. 20.
FOREST HILL, N. Y.		MASSAPEQUA PARK, N.Y.
A. L. Jasaitis 60, anksč. 70, pažad. 300.		D. Gasiūnas 10, anksč. 24, pažad. 300.
K. Petrikas 25, anksč. 25, pažad. 100.		FLUSHING, N.Y.
FOREST HILL GARDENS, NEW YORK		V. Gobužis 50, anksč. 200, pažad. 300.
Dr. J. K. Simaitis 1000 (išrašo Stasį ir Anelę Paprockus, Stasį ir Stasę Simaičius).		V. Kazlauskas 50, anksč. 250.
HOLLIS, N.Y.		V. Uselis 15, pažad. 100.
N. N. 89, anksč. 1350.		REGO PARK, N. Y.
MASPETH, N.Y.		K. J. Jonynas 10, anksč. 117, pažad. 300.
M. Kuchinskis 50, pažad. 100.		FAR ROCKAWAY, N. Y.
N. N. per kun. J. Pakalniškį		I. Polywko 10, anksč. 30, pažad. 100.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasizadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Sigst:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Kituose laikraščio numeruose skelbsime kitų vietovių aukotojų pavardes.

IŠ VISUR

— Kun. Jonas Gaudzė, keletą metų vikaravęs Montreale Sv. Kazimiero parapijoje, dirbęs kurį laiką Hamiltono Aušros Vartų parapijoje, apsigyveno Meksikoje, įstojo į Marijos Nuolatinės Pagalbos Mažiausiųjų Pranciškonų vienuoliją ir ten eina besikuriančio vienuolyno vyresniojo pareigas. Vienuolynas yra Meksikos sostinėje, prie Gvadalupeš Marijos šventovės.

— Adv. Antanas O. Shallna, velionis Lietuvos garbės konsulas, kongresmanas Louise Day Hicks mirties proga buvo paminėtas ir tai įrašyta į Congressional Records liepos 1.

— Sv. Kazimiero Seserų Instituto specialios studijų dienos pratomos rugpjūčio 7-8 Vilnia Joseph Marie, Newton, Pa., ir rugpjūčio 21-22 Marijos aukštesniojo mokykloje, Chicago, Ill.

— Australijos lietuviai, kilę iš Panevėžio vyskupijos, įamžino Panevėžio vyskupo Kazimiero Paltaroko atminimą, įrengdami Adelaidės lietuvių Sv. Kazimiero šventovėje specialų vitražą lange, kurio projektą sukūrė dail. Pocienė.

— Sol. Arnoldas Vokietaitis įtrauktas į šio sezono Grant parko koncertus, Chicago, Ill.

— Arūnas Laukaitis Muencheno universitete įsigijo medicinos daktaro laipsnį. Jis pakviestas dirbti Dachau ligoninėje. Dr. Laukaitis yra Vokietijos Lietuvių Bendruomenės tarybos narys ir vienas iš Vokietijos lietuvių gydytojų klubo steigėjų.

— Dail. Antanas Rūkštelė ruošiasi savo meno parodai, kuri įvyks spalio pradžioje Chicagoje, Čiurlionio galerijoje. Paroda, ruošiamą ryšium su dailininko 65 m. amžiaus sukaktimi, bus įvairi: turės peizažų bei šio laikotarpio aktualių paveikslų.

— Detroito kultūros klubas ruošia lietuvių rašytojų pagerbimą, kuris įvyks spalio mėn. Tai būtų trečiasis pagerbimas, nes Detroito ankščiau buvo pagerbtas lietuvis ūkininkas ir lietuvis mokytojas.

— Lietuvių Veteranų sąjungos Ramovė naujai įrinkta valdyba paskirsė pareigoms: prof. Stasys Dirmantas — pirmin., Karolis Dabulavičius — vicepirm. vidaus reikalams, Jonas Gaizutis — vicepirm. užsienio reikalams, Jonas Svedas — vicepirm. kultūros reikalams, Edmundas Vengiankas — sekr., Jonas Tapulionis — izd., Kazys Oželis — narys kultūros reikalams, Albinas Repšys — narys ūkio reikalams.

— Dr. Feliksas Palubinskis, profesorius California State College, Long Beach, Calif., praėjusį rudenį buvo pakeltas į pilnus profesorius. Jis taip pat išrinktas prekybos skyriaus pirmininku. Ateinantį mokslų metą dr. Palubinskis laimėjo Fulbright premiją būti vizituojančiu profesorium Linze, Austrijoje, o 1972-3 mokslo metą pakviestas profesorauti į Helsinkį, Suomijoje.

— Dail. Adomo Varno paveikslus filmuoja kun. A. Kezys, S. J. Jau nufilmavo 160 jo kūrinių. Dabar dail. A. Varnas kuria lietuviškų piliakalnių seriją, portretus, peizažus.

— Apie dr. Jurgį Sauerweiną knygą — "Dr. Georg Sauerwein — sein Leben und Werken" parašė iš Klaipėdos kilęs Hansas Masalskis. Išleista rytinė Vokietijoje. Hanoverio, gimtajam J. Sauerweino mieste, buvo suroštas jo 140 suaktyvės minėjimas. Jis daug dirbo Prūsijos lietuvių labui, rašė ir lietuviškai. Populiari jo sukurta giesmė "Lietuviais esame mes gimę".

LIETUVIŲ DIENA LAKEWOOD, PA.

Siemiet jau 57 kartą čia bus švenčiama metinė Lietuvių diena. Kilus pirmam pasauliniam karui, lietuvių širdyse kilo vilstis, kad Lietuva bus laisva. Amerikos lietuviai organizuoti telkė jėgas tėvų žemei laisvinti. Suvažiudavo lietuviai net iš Chicago, New Yorko, Philadelphia. Buvo tariamasi, kaip geriau padėti Lietuvai, renkamos jai aukos. Be abejo, buvo malonu pabendrauti ir su iš toliau atvažiuojančiais giminėmis ir pažįstamais. Net ir tais laikais parke būdavo laikomos mišios. Tai buvo tikri lietuviški atleidai.

Šiais metais tokia lietuvių diena įvyks rugpjūčio 15. Pasidžiūliu.

Baltimorės žinios

Europoje atostogauja šie Sv. Alfonso parapijos nariai: Juozas ir Alverta Mitchell, Jurgis ir Ona Galkai, Feliksas ir Ona Reikai, Ona Kockwich, Lile Walsh. Vieni atostogauja Ispanijoje, kiti Austrijoje, treči Šveicarijoje.

Prel. L. Mendelis, Sv. Alfonso parapijos klebonas, atostogų praleido Europoje, lankdamas įvairias šventoves. Iš atostogų grįžo liepos 31 d. Apie savo kelionės išpučius parapičiams praneš atskiru laišku.

LB Baltimorės apylinkės metinis piknikas įvyko gražioje Conrad Ruth Villos vasarvietėje. Dalyvavo daug žmonių. Šokiams grojo vokiečių orkestras — Happy Wanderers. Seimininkės visus gerai pavaišino.

Kun. A. Dranginis, Sv. Alfonso parapijos vikaras, rugpjūčio 1 atostogauti išvyko į Europą. Aplankys įvairias šalis.

Jonas Obelinis

žadėjo atvykti vysk. V. Brizgys iš Chicago, Lietuvių Bendruomenės veikėja Aušra Mačiulienė, lietuvių širdyse kilo vilstis, kad Lietuva bus laisva. Amerikos lietuviai organizuoti telkė jėgas tėvų žemei laisvinti. Suvažiudavo lietuviai net iš Chicago, New Yorko, Philadelphia. Buvo tariamasi, kaip geriau padėti Lietuvai, renkamos jai aukos. Be abejo, buvo malonu pabendrauti ir su iš toliau atvažiuojančiais giminėmis ir pažįstamais. Net ir tais laikais parke būdavo laikomos mišios. Tai buvo tikri lietuviški atleidai.

Šiais metais tokia lietuvių diena įvyks rugpjūčio 15. Pasidžiūliu.

— Kun. Juozas Šeškevičius, jau beveik 10 metų dirbęs su indėnais Sao Paulo apylinkėse, Brazilijoje, baigia statyti 3 didelius pastatus, kurie aptarnaus 11 užmiesčio parapijų. Berniukam ir mergaitėm internetas ruoš vadovus, klasėse bus apylinkių vaikų, dirbtuvėse mokysis amatų.

— Stasys Jankauskas, Rexdale, Ont., Kanada, dirbo Good-year fabrike ir išėjo į pensiją. Šiluvos koplyčios komitetui testamentu užrašė 6000 dol. Tokią pat sumą gaus ir kita panaši šventovė.

Ateitininkų šventėje Philadelphiaje prie lauko jaunimas dainuoja

Nuotr. K. Cikoto

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ LOS ANGELES

Pavergtų Tautų Savaitė Los Angeles ir apylinkėse šiais metais turėjo ankstyvą pradžią. Liepos 2 El Toro mieste, pradedant švęsti JAV nepriklausomybės paskelbimo sukaktį, dalyvaujant virš 5000 žmonių miniai, pirmą kartą buvo pristatyta tautos, kurių nepriklausomybę užgniaužė žiaurūs rusų komunizmas. Skaitant pavergtų tautų sąrašą, viena po kitos būnai skambant orkestrui, vėlavos, palydimos tų kraštų tautiniais drabužiais apsirengusių

Stud. ateitininkų stovykla

SAS Centro Valdybos ruošia studentų ateitininkų vasaros stovyklą šiais metais vyks Neringoj, Vermonte, rugp. 29 rugs. 6 d. Stovyklos kaina 40 dol. asmeniui. Stovyklavietės administracija parūpins kiekvienam stovyklautojui po matracą ir pagalvę. Patalynę reikia patiems atsivežti.

Stovyklos bendra tema yra: "Jaunimas ir gyvoji dvasia". Šiuo metu prelegentais yra sutikę būti Gintarė Ivaškienė ir kun. V. Cukuras.

Prašom iš anksto užsiregistruoti pas SAS -SIS sekretorę Bernadeta Tutinaite: 223 Lincoln Avenue, Brooklyn, N. Y. 11208.

mergaičių ar berniukų. Chester B. Anderson, Royal Savings and Loan Association direktorių tarybos pirmininkas, perskaitė JAV kongreso priimtą įstatymą, įpareigojantį JV prezidentą skelbti trečią liepos mėnesio savaitę Pavergtų Tautų Savaitę. Savo aštriu žodžiu jis pasmerkė komunistinę vergiją, priminė susirinkusiems komunizmo padarytus nusikaltimus prieš tas tautas ir paprašė vienos minutės tyla atsistovėjus prisiminti bei pagerbti žuvusius ir dar tebekenciančius komunistinėje nelaisvėje. Liūdnai skambant orkestrui vėlavos buvo išneštos į nakties tamsą, simbolį tamsos, apdengusios komunizmo aukas.

Didžiulė padėka tenka Mr. Anderson už pakvietimą Amerikiečių už Laisvę Pavergtom Tautom organizacijos atstovų į šį rengimą ir už jo jautrią kalbą, kuri ne vienam klausytojui ir ašarą išspaudė. Lietuviai šioje organizacijoje yra atstovaujami Altos Los Angeles skyriaus valdybos narių — pirm. inž. Vyt. Čekanausko, vicepirm. inž. Vyt. Vidugirio ir sekr. V. Mažeikienės.

Los Angeles Mieste pavergtų tautų minėjimas buvo suorganizuotas Amerikiečių už Laisvę Pavergtom Tautom komiteto ir įvyko liepos 17 prie Los Angeles apskrities valdybos

rūmų. Šį rengimą rėmė Los Angeles County Board of Supervisors. Kvietimus išsiuntinėjo 3-čio rajono valdybos atstovas Ernest E. Debs. Programą pravedė Robert K. Dornan, žinių komentatorius Los Angeles televizijos stotyje KTLA-TV. Šis jaunas ir energingas žmogus, savo akimis yra matęs komunizmo darbus Vietname, taip pat asmeniškai pajutęs toli siekiančią komunizmo leteną ir čia JAV.

Programa buvo pradėta vėlavų inešimu ir JAV himnu, kurį sugiedojo Los Angeles miesto policijos orkestro solistas, palydint visam orkestrui. Toliau ejo skaitymas JAV kongreso Public Law 86-90, skelbiančio Pavergtų Tautų Savaitę ir kitų atsišaukimų, gautų ryšium su šia savaitę: prezidento Nixono, Los Angeles miesto tarybos, Los Angeles apskrities valdybos, Los Angeles miesto burmistro Sam Yorty. Iš svečių kalbėtojų tektų pažymėti Dr. Jose Norman, Cmdr. Fred. West, USN, Dr. Louis Kaufman ir Dr. Anthony Butkovich.

Dr. Norman yra gerai susipažinęs su komunistine taktika, ypatingai Amerikoje (centro ir vidurio). Buvęs aktyvus asmuo politiniame gyvenime Kuboje, jis ir šandien nepaliauja kovoti prieš komunizmą, viešai kalbėdamas apie jo planus, apie Kubos vaidmenį paruošiant amerikiečius jaunuolius revoliucinei veiklai ir neramumams kelti mokyklose, universitetuose ir panašiai. Stebint šių dienų neramumus JAV, aiškiai matyti sekimas linijos, kuri yra nurodyta slaptojo revoliucinio apmokymo vadovėliuose.

Cmdr. West, USN, daugiau kalbėjo apie reikala domėtis vietiniu gyvenimu, nes daugelis šių dienų negerovių yra rezultatas žmonių apatijos. Nekreipimas dėmesio į kasdienines smulkmenas tik palengvina nepageidaujamam elementui greičiau pasiekti tikslą.

Dr. Kaufman, Los Angeles City College prezidentas ir atsargos generolas (viršininkas atsargos dalinių, apinančių pietų Kaliforniją, Arizoną ir Nevadą, pasisakė prieš komunizmą, ypatingai pabrėždamas, jog studentai riaušiniškai jo mokykloje neraiš pritarimo. Pagrindinės jo kalbos mintys buvo raginimas veikliau reikštis vietiniame gyvenime, ieškoti daugiau draugų prieškomunistinei kovai tęsti, einant pas amerikiečius, o nelaukiant jų ateinant pas mus.

Dr. Butkovich, Amerikiečių už Laisvę Pavergtom Tautom komiteto narys, savo ugningose kalboje (pertrauktoje plojimai keletą kartų) supynė visų kalbėtojų mintis: pajaudino, paragino, padarino tęsti laisvės

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Gražus lietuvių jaunimo būrelis su džiaugsmu susilaukė vidurinių ir aukštesnių mokyklų diplomų. Didžiausia pagarba tenka Mykolui Makaverich (Makarevičiui), kuris, nors be regėjimo, ryžtingai išėjo pradinį, vidurinį ir aukštesnį mokslą, gaudamas bakalauro diplomą iš Dartmouth kolegijos. Jo seneliai — Marcinkonių dūkai, iš kurių jis paveldėjo muzikos pamėgimą. Vietos dienraštis, apie jį rašydamas, pažymėjo: "kolėgiją baigė su daina."

Nashua High, kur antruoju vedėju yra mokytojas Petras Murauskas, davė 567 diplomus. Mokyklą baigusiuju tarpe yra šie lietuviai: Adomas C. Gureckas (mokyklos sporto žvaigždė, atžymėtas Athlete of the Year titulu), Judith Gureckas (laimėjusi 150 dol. stipendiją), Kenneth J. Karawski, Jeffrey Latvis (priimtas studentu Dean Junior kolegijon, Franklin, Mass.), Patricia A. Mažeika, Mary C. Mizoras, Catherine J. Pelletis, Linda A. Tomolonis (laimėjusi Edgcomb Steel bendrovės stipendiją) ir Judy A. Januskevich.

Murauskų duklė Leslie Ruth gavo bakalauro diplomą iš Emmanuel kolegijos. Mokytojas Bucksport High mokykloje, Mai-

atgavimo darbą iki to momento, kada "laisvė pasiekė visas pasaulio pavergtas tautas".

Baigiant minėjimą, buvo priimta rezoliucija, prašanti prezidentą Nixoną daryti visa, kas galima, kad pavergtos tautos greičiau galėtų būti laisvos. Rezoliucija su minėjimo dalyvių parašais buvo nusiųsta prezidentui Nixonui. Programos vedėjas Dornan palinkėjo, kad kitais metais mūsų čia susirinkę dešimteriopai daugiau, kad mūsų balsas būtų toliau girdimas, o pats prižadėjo aktyviau prisidėti prie pavergtų tautų laisvinimo darbo.

Programa buvo pajavairinta Los Angeles miesto policijos orkestro muzikiniais pasirodymais.

Liepos 18, sekmadienį, Los Angeles Times dienraštis išidėjo šio minėjimo nuotrauką, kartu su trumpu aprašymu.

Liepos 19, pirmadienį, per Los Angeles televizijos stotį KTTV George Putnam savo žinių programos metu programos dalį, vadinamą One Reporter's Opinion, paskyrė Pavergtų Tautų Savaitę. Studijoje buvo susirinkę atstovai su vėlavomis ir tautiniais drabužiais iš vienuolikos pavergtų tautų. Sios programos metu Mr. Putnam buvo įteiktas pavergtų tautų medalis už jo nepailstamą kovą prieš komunizmą ir pavergtų tautų tragedijos pristatymą plačiai amerikiečių visuomenei kiekviena pasitaikiusia proga. Savo kalboje Mr. Putnam pabrėžė, kad, kol jis galės naudotis žinių perdavimu oro bangomis, mes galėsime grįžti pas jį metų metais.

Visuose šiuose parengimuose lietuviams atstovavo Altos Los Angeles skyriaus valdyba, vadovaujama inž. Vyt. Čekanausko. Valdyba nuosirdžiai dėkoja didžiausiai talkininkei studentei Aldonai Butkutei, kuri mialai sutiko dalyvauti visuose parengimuose su tautiniais drabužiais, nors ir kaip bebūtų, būvę toli ar arti, anksti ar vėlai.

Liepos 21, trečiadienį, Los Angeles miesto burmistras Sam Yorty savo savaitinės spaudos konferencijoje priėmė Amerikiečių už Laisvę Pavergtom Tautom komiteto delegaciją ir perskaitė atsišaukimą, paskelbdamas šią savaitę Pavergtų Tautų Savaitę Los Angeles. Lietuviams šioje delegacijoje atstovavo Altos Los Angeles skyriaus valdybos vicepirmininkas A. Skirius.

ne valstijoj. Yra susijedavusi su Dale Leavitt iš Scarboro, Me.

Alvirne High davė 197 diplomus. Mykolas Scarks (jo motina kilusi iš Svenčionių) buvo ketvirtas pasižymėjusių sąrašas. Planuoja studijuoti chemiją. Gavo Edgcomb Steel bendrovės stipendiją. Julė Grauslytė buvo keturiolikta. Priimta į Keene State kolegiją. Ten mokytojos diplomą gavo Jono W. Latvio duklė Lynda L. Ji mokytojas Nashuoj. Diplomą gavo Mary Ann Stanley (jos motina lietuvi) ir Susan M. Klimas, kuri priimta N. H. Vocational Technical mokyklon.

Mount St. Mary merginų seminarija davė diplomą Valerijai Raudonytei, pasižymėjusiai įvairiose mokslo srityse ir studentų draugijose. Antrųjų metų kurso gabių studentų sąrašas čia pateko Sheila Jasalavich, Debra Chesnulevich ir Susan Gailūnas.

Jono W. Latvio sūnus Steven J. baigė New Hampshire universiteto apdraudos kursą. Su broliu Jeffrey, sesute Lynda ir tėvais jis pernai lankėsi Vilniuje.

William Latvio sūnus William Jr. gavo magistro laipsnį iš Whittemore biznio kolegijos prie N. H. universiteto. 1962 jis baigė Nashua High ir dvejus metus tarnavo leitenantu Amerikos armijoj Vokietijoj.

Fairgrounds Junior High aštuntos klasės atžymėtinų mokinių sąrašas pateko Diana Zapeinas, o Ričardas Grauslys įrašytas tarp pasižymintųjų septintos klasėje.

Spring St. Junior High garbės sąrašas pateko aštuntos klasės Dana Narkūnas ir Cynthia Dobrowolski, o septintos — Steponas Malavičius, Paulius Bernotas ir James Savickas.

Kor.

Pavergtų tautų savaitė prie Laisvės statulos

Laisvės statulos sala yra tinkausia vieta išpūdingai paminėti pavergtas Europos tautas. Toks tautų prisiminimas ir buvo surengtas liepos 18. Programą pradėjo prezidentė dr. Valentina Kalnyk. Ji pristatė visas tautas ir jų vadovus. Gaila, kad nebuvo lietuvių atstovaujama. Buvo tik keturi lietuviai, bet ne reprezentacinis vietetas.

Sugiedojus Amerikos ir Kanados himnus, vysk. Andrej pašventino tautų vėliavas ir su malda prabilo į visų tautų pavergtuosius. Jis prašė Dievą sugrąžinti laisvę žmonėms.

Prezidentė Kalnyk savo kalba (nukelta į 8 psl.)

Rūta Ruzgaitė ir Arūnas Udrys susituokė liepos 10 d. Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth, Sutuokė kun. J. Pakalniškis. Jaunieji apsigyveno Jackson, Mich.

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys Sesuo M. Aloyza

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ-DOVANAS Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590 (212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjais NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. 11218 — 485 Mc Donald Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

A + A

Jonui Liobei

mirus, liūdesio valandoje nuosirdžiai užjaučiame žmoną Eleonorą, dukrą Birutę ir sūnų Raimundą.

Bronė ir Pranas SPUDZIAI

A + A Brangiai Motinai Lietuvoje mirus, sūnams JUOZUI ir BALIUI LAUCKAMS su šeimomis nuosirdžiai užuojautą reiškia

Eugenija ir Petras MINKŪNAI
Emilija ir Pranas VAINAUSKAI

A + A

Kanauninkui FELIKSUI KAPOČIUI

mirus, jo sesutei Emilijai, pusbroliui Juozui Kapočiui su šeima ir visiems prieteliams reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdzium.

KUN. SIMONAS MORKŪNAS,
Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas,
buvęs Kanauninko vikaras

Sioux City, Iowa

LB New Jersey apygardos lietuvių diena

Kasmet rengiama ši New Jersey lietuvių šventė įvyko gražų ir saulėtą sekmadienį, birželio 20, Lindeno lietuvių parke. Gal dėl gražaus pavasario oro, o gal ir dėl eilės kitų lietuviškų rengimų tą pačią dieną New York'e ir Worcester, Mass., į šią šventę atsilankė tik apie pora šimtų tautiečių. Mat, New Yorkas į jų rengiamą 1941 m. sukilimo sukakties minėjimą užangažavo visus New Jersey choristus, o Worcesteris į Skautų sporto šventę paviliojo mūsų skautaujantį ir sportuojantį jaunimą. Tai primename ne dėl to, kad kam nors priekaištauti norėtume, bet tik dėl to, kad visi galėtų žinoti, kad New Jersey lietuvių nėra dar tiek apmire, kad jokioje lietuviškoje veikloje nedalyvautų.

Čia į mūsų šventę susirinko daugumas užkietėjusių bendruomenininkų, kurie visi uoliai dalyvauja LB veikloje ir kuriems rūpi LB darbai ir uždaviniai. Daugelis jų ne tik patys atsilankė, bet ir kaip tos rątos bitelės šventei pajavirinti prinešė ir galybės įvairiausių dovanų. Taip ponios Balčiūnienė, Bartienė, Dovydauskienė ir Varneckienė atnešė įvairiausių namie gamintų kepinų, pajavirintų ir papuošusių užkandžių barą, o Juozas Ambrozaitis, p. Balbotienė, Jonas Binza, Jakavonaitis, Antanas Rugys, Ieva ir Albinas Trečiokai, Genė ir Kazys Trečiokai, dr. Marija ir Aleksas Zemačiai — įvairių dovanų šventės metu surengtai loterijai. Lietuviškos duonos

kepiklos savininkas P. Kupinskas, kaip ir visada, aprūpino užkandžių barą savo kepiklos gaminiiais ir lietuviškais sūriais.

Miela priminti, kad apygardos susilaukė ir visos eilės tautiečių susirinkusiems žmoniems aptarnauti. Visą karštą dieną virtuvėje uoliai dirbo ponios Balčiūnienė, Didžbalienė, Dovydauskienė ir Juškienė. Ponia Didžbalienė gražiai tvarkė visus virtuvės reikalus ir, nors pati būdama pensininke, jai skirta atlyginimą paaugojo bendruomeniniams reikalams. Prie įvairių kitų šventės darbų rūpestingai talkino: Vladas Audėnas, Kazys Bartys, Birutė Pociuvienė, Raudys, Juozas Strimaitis, Vladas Tursa ir Antanas Vitkus.

Akordeonu susirinkusių linksmino 10-metė Rūta Raudytė, dalyvavusi visoje eilėje muzikos mokinių konkursų ir laimėjusi įvairiausių premijų. Pažymėtina, kad ši mergaitė savo muzikinį mokslą yra labai pamėgusi ir nereikalinga jokių tėvų raginimų.

Šventėje taip pat dalyvavo ir lietuvių pranciškonų spaudos kioskas, kur šventės dalyviai galėjo įsigyti lietuviškos spaudos, plokštelių ir įvairių tautinių išdirbinių.

Apygardos valdyba yra labai dėkinga visiems dovanų davėjams, talkininkams ir šventės dalyviams, nes be jų mūsų nuosirdios paramos ir talkos apygardos valdybos darbas pasidarytų sunkiai įmanomas.

Ačiū, ačiū visiems!

K.J.

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Amsterdam, N. Y. — New Yorko ir New Jersey apskritys pirmą kartą čia surengė savo susirinkimą birželio 6. Seimininkais buvo vietos 100-ji kuopa.

Atvyko dviem autobusais, vienas iš Brooklyn, kitas iš Newarko. Jau 12:30 popiet buvo prie Lietuvių klubo, kur buvo parasyta — "Sveikiname Lietuvos vyčius". Irašą nupiešė vietos kuopos narys Matthew Orante.

Dar prieš posėdžius buvo surengta kelionė apžiūrėti miestą. Vadovavo Peter Urba. Jam talkino pats kuopos pirm. Anthony Radzevich.

Pirmoji susistojimo vieta buvo lietuvių Sv. Kazimiero parapija, kur klebonauja kun. Kęstutis Balčys — Baltch. Jis pasveikino visus ir papasakojo apie parapijos įsikūrimą ir jos istoriją iki dabar. Iš ten nuvyko į Sv. Kazimiero kapines ir ten apžiūrėjo naują Sv. Onos koplyčią, kurią pastatė Jonas Kiškis savo žmonos prisiminimui. Pasikutinė aplankyta vieta buvo Kankinių Marijos šventovė Auriesville, kur vistus pasveikino kun. Thomas F. Egan, S. J. Jis paskelbė, kad rugpjūtio 22 šventovėje bus lietuvių diena.

Sugrįžus į klubą, pradėtas posėdis Amerikos ir Lietuvos himnais.

Invokaciją sukalbėjo Anthony Radzevich, kuris taip pat visus pasveikino vietinės kuopos vardu. Praeitą susirinkimą, įvykusio kovo mėnesį Kearny, N. J., protokolą paskaitė Ann Mitchell.

Valdybos nariai padarė pranešimus. Kazys Šipaila iš Newarko kalbėjo, ką birželio mėnuo reiškia lietuviams. Prisiminė 30 metų sukaktį nuo išvežimo.

Parapijos vardu pasveikino vikaras kun. Antanas Grigaitis. Mandatų komisijos pirmininkė Dorothy Dutkus pranešė, kad yra 36 delegatai, atstovauja 10 kuopų, svečių susirinkime dalyvavo 114. Svečių tarpe buvo 4 garbės nariai.

Kalbėjo Helen Kulber ir Frank Vaškas apie informaciją. Kalbėta apie metinį vyčių seimą, kuris šiemet bus Kennebunkporte, Maine. Apskričio atstovais išrinkta Frank Vaškas iš Newarko, Vytautas Radzivas iš Brooklyn. Antriniuku išrinktas Leon Staskevicius iš Brooklyn.

Nominuoti žmonės artėjančiam valdybos rinkimam, kurie bus kitą mėnesį susirinkime Great Necke. Baigiant maldą sukalbėjo kun. K. Balčys-Baltch. Sugiedotas vyčių himnas, kuriam akomponavo Juozas Olšauskas.

Buvo speciali šokių programa. Berniukai skautai pašoko indėnų šokių, gi Brooklyn 41 kuopos tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Radziva-nienės, pašoko keletą lietuviškų šokių.

Genevieve Gobis pastangomis įvykis buvo gražiai aprašytas Amsterdam Recorder birželio 11.

Susirinkime dar dalyvavo John Alanskas iš Waterburio, Conn., ir George Petrauskas iš Syracuse, N. Y.

Sių eilučių autorius savo ir viso apskričio vardu dėkoja 100-jai kuopai už toki nuosirdų priėmimą ir lietuvišką vaišingumą.

F.V.

BROTHERHOOD WEEK

11 Boschetto Italian Restaurant open 6 days a week for the finest of Italian cuisine 1660 East Gun Hill Rd. Bronx, Call 912-379-9335

JAMES S. BUTLER INC. Service Station Installation and maintenance — industrial compressors — industrial piping 744 Lincoln Blvd. Middlesex, N.J. Call 201-469-4222

Parengimai New York'e

Rugpjūtio 21, šeštadienį — Ant-rasis baltiečių festivalis ir gegužinė, latvių sodyboje "Priedaine", Route 33, Freehold, New Jersey. Pradžią 1 val. popiet. Rengia BATUNas.

Rugšėjo 4-5, Darbo dienos savait-galį — Pasaulio Lietuvių Gydytojų s-gos ir Amerikos Liet. Gydytojų s-gos sąstuntasis suvažiavimas Hotel Pierre, New York'e.

Rugšėjo 4-5 — šeštadienį - sekma-dienį — Pasaulio Lietuvių Gydytojų ir Amerikos Lietuvių Gydytojų VIII suvažiavimas Hotel Pierre, 5th Ave. & 61st St., New York, N.Y.

Rugšėjo 25-26, šeštadienį - sekma-dienį — Dailininko Česlovo Janušo kūrinių paroda Kultūros židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų Klubą Federacija.

Spalio 9-10, šeštadienį - sekma-dienį — LB Amerikoje 20 metų įsikūrimo sukaktis. Rengia LB New Yorko apygardą.

Lapkričio 6, šeštadienį — New Yorko Liet. Vyrų Choro koncertas - balius Sv. Aloyzo parapijos salėje, Great Neck, N.Y.

Spalio 17, sekmadienį — Jurgio Ambroziaus Pabrėžos 200 m. gimimo sukakties minėjimas. Rengia Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos New Yorko židinys.

Spalio 24, sekmadienį — Rytinio pakraščio mažoji dainų šventė įvyks 4 val. popiet Lietuvių Laivais salėje, Elizabeth, N.J. Šventę dalyvauja Connecticut, New Jersey, New Yorko ir Philadelphia's chorai.

Spalio 30-31, šeštadienį-sekma-dienį — Dail. Onos Paškevičienės kūrinių paroda Kultūros židinio patalpose. Rengia Liet. Moterų klubų federaciją.

Lapkričio 6, šeštadienį — New Yorko lietuvių vyrų choro metinis koncertas ir balius.

Lapkričio 13, šeštadienį — Liet. Fronto Būklių rytų apygardos su-važiavimas. Al. Barono knygos "Vėjas lekia lygumai" pristatymas ir pasilinksminimas.

Lapkričio 14, sekmadienį — Lietuvių Katalikų Moterų Pas. Sąjūgos Tarybos suvažiavimas Kultūros židinio patalpose 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Lapkričio 20, šeštadienį — Lietu-vois kariuomenės šventė.

Lapkričio 20, šeštadienį — Dar-bininko metinis koncertas. Dainuos solistė Gina Capkauskienė ir Mont-realis vyrų oktetas.

Gruodžio 5, sekmadienį — Kon-certas Tyliajai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti. Rengia Liet. Katalikų Re-liginę šalpa ir Liet. Katalikų Kul-tūros Draugiją.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vy-tautui Radzivanui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefo-nu: 441-9720.

zas Olšauskas.

Buvo speciali šokių progra-ma. Berniukai skautai pašoko indėnų šokių, gi Brooklyn 41 kuopos tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Radziva-nienės, pašoko keletą lietuviškų šokių.

Genevieve Gobis pastango-mis įvykis buvo gražiai aprašy-tas Amsterdam Recorder birže-lio 11.

Susirinkime dar dalyvavo John Alanskas iš Waterburio, Conn., ir George Petrauskas iš Syracuse, N. Y.

Sių eilučių autorius savo ir viso apskričio vardu dėkoja 100-jai kuopai už toki nuosirdų priėmimą ir lietuvišką vaišingumą.

F.V.

UNIVERSAL CYCLE PARTS & ACCESSORIES

201 Williams Avenue Hasbrouck Heights, N.J. Call 201-288-5879

OBIE'S AUTO BODY

Body and Fender Expert Painting Insurance estimating 1201 Baltimore Avenue Linden, NJ Call 201-925-3760

MAYO'S TRAVEL SERVICE INC.

631 White Horse Pike Oak Lyn, New Jersey Call: 609-854-6776

BAXTER'S SUNOCO SERVICE CENTER

Open 7 days a week general auto repairs road & towing service tires batteries and accessories 858 Bay-way Circle, Elizabeth, N.J. — Call: 201-353-9054

CLARKS

Chevron Service Station Open 7 days a week general auto repairs foreign car specialists Route 24 and Coleman Road Long Valley, N.J. Call: 201-876-8563

HUNTERDON ELECTRIC SUPPLY CO. INC.

Electrical supplies and lighting e-qupment 153 Main Street, Lebanon, N.J. Call 201-236-6313

KARLAN INC. ESSO

Open 7 days a week Auto Air Conditioners Tune ups — Transmissions Diesel — Tires — Batteries and accessories Route 46 West Dial 201-791-1955 East Paterson, N.J. Route 4 West Dial 201-487-9846 Riveredge

Angello's

PIZZA

Open 7 Days a Week Our Specialty — WE DELIVER to Clubs, Social Functions and Affairs 4206 Park Ave. Weehawken, N.J. Call 201-867-9828

The

Safari Lounge

Open 7 days a week Entertainment Weekends Light Lunch Corner Passaic Street and River Drive GARFIELD, N.J. Call: 201-779-9493 Hostess Rosalie Roth

JOE HUDSON

Esso Service Station Open 7 days a week we do general auto repairs road and towing ser-vice tires and batteries and acce-sories 200 Hudson Street Hacken-sack, N.J. 201-343-9808

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Incorporated 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tikstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
- Special Notice a/c — 5% %
- 1 year Term Deposit — 5% %
- 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

F.V.

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionėi ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užteikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-797-0801

Franklin Sq., L.I.: 961 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Hyde House

HAND MADE LEATHER GOODS

296 Main Street Hackensack, N.J.

Call: 201-487-3044

The New Home of

Datsun

in Englewood Large Showroom Display Expert Service Department

MARMAC DATSUN 136 Engle Street Englewood, N.J.

Call: 201-568-4400

Unpiano

SHOES and CLOTHES FOR WOMEN AND YOUNG LADIES

Open 6 Days a Week

3 Broad Street, Elizabeth, N.J.

Call: 201-351-1200

L and H

PLUMBING and HEATING SUPPLIES INC. QUALITY SERVICE

930 Highway 70 BRICKTOWN, N.J.

Call: 201-892-8700

TRI-BORO

Pizzeria

Open 7 Days a Week Pizzas, Heroes, Fine Italian Dishes Comfortable Dining Areas A Family Place

105 Essex Street Maywood, N.J.

Call 201-845-6820

COIFFURES

by ANTHONY LOUIS

A unique experience in hair care Expert hair coloring and wig care Late Nite Friday 2030 Route 88 Bricktown, N.J.

Call 201-295-1554

DOMENIC & PIETRO'S BARBER STUDIO

Styles for Men and Children (Ladies Haircutting Dept. by Appt. Tues. - Fri.) by PIETRO 616 North Maple Ave. Hokokus, NJ

Call 201-652-8488

RAY FISHER AUTO BODY AND FENDER REPAIRING

Frame and Front end alignment 53 Old Highway 22 CLINTON, N. J. Call 201-735-8503

DISPLAY

ASBURY LODGE REST HOME for the aged. State approved. 1 block from the ocean church and shopping 205 3rd Avenue Asbury Park, New Jersey Call 201-988-7479

PEDRO Motors used cars open 7 days a week 100x100 guarantee — 41st Street & Kennedy Boulevard, Union City, N.J. 201-864-8867

STRATIS & SONS RESTAURANT

Open 6 days a week Closed Sundays Facilities for banquets and parties 20 Hamilton Street Paterson, N.J. Call 201-742-0433

CHARLES RESTAURANT

Open 6 days a week steaks chops seafood — a family place 13 South Kentucky Avenue Atlantic City, N.J. 609-344-9743

SERVICE

L & W AUTO CLEANING CORP. Simonizing blue coral porcelainizing interior shampooed convertible and vinyl tops cleaned — Call for more info dial 201-487-3060 — 118 Atlantic Street Hackensack 07601

Aven Auto Body open 5 days a week complete collision repairs estimating, welding, painting, 23 Kearny Ave., Kearny NJ call 201-997-0375, Enzo

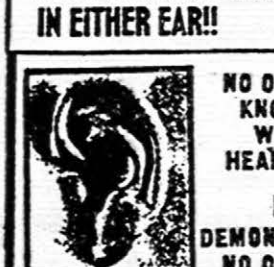
Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609-465-5607

Carpet Masters Company 37-08 90th Street Jackson Heights 100% nylon carpets installed wall to wall. Rugs cleaned in your home or in our plant. Tiles & linoleum. Guaranteed work. Free estimates. Call 424-3475 Jessie

Flynn Appliances Inc. 2 stores: 201 568-1500 — 44 Grand Ave. Englewood, N.J.; 201 664-1500 — 163 Westwood, N.J. Air conditioners \$99 up.

Danny's American Service Station open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires batteries & accessories State High-way #37 West and Michele Drive Toms River, N.J. Call 201-341-9817

HEAR WITH NOTHING IN EITHER EAR!

NO ONE WILL KNOW YOU WEAR A HEARING AID FREE DEMONSTRATIONS NO OBLIGATION HEARING AID CENTER 8009 5th Ave., B'klyn. 833-9848 WE ACCEPT MEDICAID

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B.S.

77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street)

Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER

Michigan 2-4130

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors

Jalousie Windows Aluminum Awnings

600 RIDGEWOOD AVE.

Brooklyn, N. Y. 11208

Allen R. Shipley

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

GRILL MAN

Split shift 4 nites and 2 days Steady work, excellent salary Apply in person LINDWOOD DINER 2870 Linden Blvd. Brooklyn, N.Y.

MALE - FEMALE

TEACHERS

TO BEGIN IMMEDIATELY People to teach introductory courses in Business and Accounting on a Community College level. Masters degree and at least 2 years teaching experience are mandatory. Write: Mr. Robert R. Walton Mercer County Community College, 48 W. State Street, Trenton, N.J. 08608 or call (609) 396-9241 or (609) 392-6126

Spanish projects director to develop programs for the concentrated employment program clients. Must be bilingual (English & Spanish). Must know the social and economic Spanish problems in Springfield; experience and ability in developing this kind of programs. Experienced in supervision. Salary \$7,200 to \$12,329. Contact Personnel Offices, Springfield, Mass. 01109 — (413) 781-1053

DISPLAY

ADC Driver Training School Inc. — 94-26 B 20th Street Queens Village beginners, teenagers nervous & older people; refresher courses in driving we stress defensive driving all accredited driving instructors Call 776-0994

Hotel Forget-Me-Not room & board home cooking and baking children half price for information write or call Wildwood Crest, 609-522-2258

Ralph's Grand Esso Service Center Open seven days a week general repairs and inspection work road service and towing you call—we haul 363 West Grand Avenue Rahway, N.J. — 201-382-9469

Restaurant — \$100,000 yearly newly decorated. Established 26 years. Also coin operated dry cleaning plant for sale. Retiring call 212 GR 4-9808

Lake Grove, L.I. 3 bedroom split 100 x150, 2 kitchens, 1 1/2 baths, playrm., wall to wall carpeting throughout, patio and air conditioners — price \$26,990. For app. call (516) 884-1649

REAL ESTATE—WESTCHESTER Pound Ridge. Quiet dignity yet with everything for casual living and graceful entertaining. Central air conditioning, central vacuum, stand-by generator, garage door opener, dumb waiter, darkroom; projection booth, three fireplaces, sauna room, bidet and large workshop. A heated Wagner pool with automatic chlorine-ator & cleansing whips is surrounded by woods (9

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros Židinytis 827-9865

Ona Balkūnienė - Poškevičiūtė, 94 metų amžiaus, mirė Matulaičio namuose Putname rugpičio 1 d. Sirgo 4 metus. Ją paveikė dukters Katarinos mirtis. Palaidota iš Maspetho lietuvių bažnyčios rugpičio 4 d. 10 val. ryte. Buvo kilusi iš Norūnų kaimo, Miroslovo parapijos. Amerikoje išgyveno 72 metus. Liko tik vienas sūnus prel. Jonas Balkūnas.

Tėv. Kornelijus Bučmys, Darbininko redaktorius, moderatorius išvyko atostogų į Kennebunkport, Me. Grįžta rugp. 23.

Inž. Vytautas Galvydis Chicagoje mirė liepos 30, ištiktas širdies smūgio. Jo draugų New Yorko prašymu, mišios už jį aukojamos šį sekm. rugpičio 8, 10 val. Pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave.

Vėlionis buvo gimęs 1922 Svėdasuose; dar Utenos gimnazijoje būdamas, dalyvavo rezistencijoje, 1940-41 buvo bolševikų kalintas. Chicagoje 1963 baigęs statybos inžineriją technikos kolegijoje, uoliai dalyvavo vietos visuomeninėje veikloje, 1965-67 buvo JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių pirmininkas.

Algis Butkus, iš Woodhaven, atliekantis karinę tarnybą Vietname, išvyko atostogų į Australiją. Ketina aplankyti savo tetą Lizą Stašytę ir savo bendrapavardį kun. Petrą Butkų.

Radio City New York'e pradėtas rodyti naujas filmas "The Red Tent". Tarp pasaulinio garso artistų vaidina ir o-kupuotos Lietuvos artistas Donatas Banionis iš Panevėžio teatro.

Dr. P. Radvila, gyvenęs Šveicarijoje, atvyksta į Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimą, kuris bus rugsėjo 4-5 dienoms New York'e. Jis skaitys paskaitą apie "Tetano profilaktiką pas žmogų ir gyvulį po sužiedimo."

Mielam daktarui ST. PETRAUSKUI ir šeimai
reiškiu nuoširdžią užuojautą Lietuvoj mirus jo tėveliui

Jonui Petrauskui.

KUN. J. PRAGULBICKAS

Mūsų mylimą Prelatą Joną Balkūną
jo motinai

A. t. A.

ONAI BALKŪNIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime
šioje skausmo valandoje.

UNITED BALTIC APPEAL
— BATUN VADOVYBĖ

Mirus mielam kolegai ir Lito direktoriui

VYTAUTUI GALVYDŽIUI,

Onutę Galvydienę ir vaikus
nuoširdžiai užjaučia ir
kartu liūdi

LITO

Direktorių Taryba

Laisvės Žiburio telefonas yra sugedęs ir jau dvi savaites neveikia. Radijo reikalais prašome rašyti adresu: 62-15 69th Pl., Middle Village, N. Y. 11379.

Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas įvyks lapkričio 3 New York'e. Ta proga yra rengiamas Aloyzo Barono premijuoto romano Vėjas lekia lyguma pristatymas ir pasilinksminimas. New York'o ir apylinkės visuomenė — vyresnieji ir jaunimas — kviečiami tą dieną dalyvauti šiame rengime.

Prel. J. B. Končiaus, Balfo garbės pirmininko, veiklos mitymą ir atsiveikimą su Didžiojo New York'o lietuvių organizacijomis bei visų mene, jam išvykstant pastoviai apsigyventi Romoje, ruošia Balfo 100 skyrius drauge su Balfo centro valdyba rugpičio 28, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinio patalpose (361 Highland Blvd., Brooklyn). Laukiama, kad atsilankys daug organizacijų atstovų ir Balfo rėmėjų.

AIDA! — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Moteris, daugiausia aukojusi Kultūros Židiniui

Gestant lietuvių, žmonės New York'o apylinkėse daug vilčių deda į Kultūros Židinį ir aukoja jo statybai. Pasitaiko asmenų, kurie įneša didesnes pinigų sumas, įamžindami save bei artimuosius.

Iki šiol iš visų geradarių Kultūros Židiniui daugiausia yra aukojusi Ona Grigaliūnienė iš Long Island miesto. Jai labai arti širdies pranciškonų pasiryžimas pastatyti New York'o apylinkės lietuvių kultūrinę pastogę, kur jie galėtų susirinkti melstis, veikti ir pasilinksminėti. Ona Grigaliūnienė jau trečią sykį žymiom sumom papildė savo įnašą, žadėdama dar pridėti per šventinimo iškilmes. Malonu Kultūros Židinio darbuotojus supažindinti su šia geradare.

Ona Grigaliūnienė jau 67 metai gyvena Amerikoje. Gimusi Jėzne, kviečiama savo sesers, atvyko į čia 1905 vos 17-kos metų amžiaus. Brooklyne tada buvo tik Angelų Karalienės pa-

Ona Grigaliūnienė, iš Brooklyno, N.Y., daugiausia paaukojusi Kultūros Židiniui.

rapija, kurios bažnyčioje ji priėmė moterystės sakramentą eidama 20-tus metus. Teko sunkiai verstis su šeima. Po 13-kos metų liko našlė su 4 mažais vaikais. Ištėkėjo antrą sykį už Grigaliūno. Gyvendama Long Island mieste, išgijo namus ir išaugino 5 sūnus, kurių 3 jau mirė.

Ona Grigaliūnienė buvo taupi, bet geriam tikslam nesigalėjo. Visa širdim remia Maspetho lietuvių parapiją, kuriai priklauso nuo pat įsikūrimo. Ir ten žymia suma prisidėjo prie naujos bažnyčios statymo, padėdama įrengti didįjį altorių. Sušelpė savo gimtąją Jėzno parapiją liturginiais rūbais, remia draugijas ir vienuolijas. Visą gyvenimą buvo pamaldė ir dosni. Eidama 83-čius metus, dar labiau prisirišo prie bažnyčios. Gyvena viena, jaučiasi stipri, patenkinta ir dėkinga Dievui už ilgą amžių.

Nors sunkumų ir šiame krašte daug pakėlė, tačiau liko optimistiška ir mėgsta išsirtinti: "Lietuvoje anais laikais vargau, Amerikoje gi vargo nemačiau". Tai liudija Onos Grigaliūnienės kantrybė ir ištvermė. Tik tokiu būdu ji galėjo susitaupyti pragyvenimui senatvėje ir dar daugiau už visus kitus Amerikos lietuvių paaukoti Kultūros Židiniui. Dėl asmeninių priežasčių ji nesutinka, kad dabar būtų skelbiama jos auka, bet kada nors vėliau tai bus galima padaryti. Šiuo metu gi Onos Grigaliūnienės pavyzdys tegul paskatina ir kitus didesnę aukom paremti Kultūros Židinio statybą. Pranciškonai ir visi, kurie sielojasi šia statyba, Onai Grigaliūnienėi yra labai dėkingi. Mes linkime jai sulaukti Kultūros Židinio šventinimo iškilmių ir kartu su mumis pasižiūrėti tuo dideliu laimėjimu.

T. Leonardas

Prie Laisvės statulos

(atkelta iš 6 psl.)

boje minėjo lietuvių Sibire, prisiminė ir Simą Kudirką. Kalbėtojų buvo net keletas, bet prisiminsiu tik tuos, kurie kalbėjo įdomiausiai. Dr. Daisey Atterbury, atstovė Kinijos respublikai, protestavo prieš raudonuosius kinus ir reikalavo, kad Amerika jų nepripažintų. Paskui kalbėjo George Lovas, Vengrijos laisvės komiteto gener. sekretorius. Jis kvietė visus susijungti, nes tada visi girės mūsų šauksmą.

Vėliau pašoko rytų kaukazai. Vedėjas buvo Albert Karali. Po visos programos visi su vėlavimais nunešė vainiką prie Laisvės statulos ir ten sugiedojo: Dieve, laimink Ameriką.

Mes, keturi lietuviai, sugrįžome į New Yorką. Lietuvaite Mary York mus pavažino juveiviu institute. Mes visi apgalvojome, kad tiek maža tebuvo lietuvių. (B.)

Ekskursija į lietuvių dieną Lakewood, Pa., rengiama rugpičio 15 d., sekmadienį. Autobusas išvyksta nuo Maspetho lietuvių piliečių klubo. Kelionės reikalais skambinti: P. Lišauskui, tel. TW 4-8087, HA 9-9866 ir 335-3438. Taip pat šioje lietuvių dienoje veiks Darbininko spaudoje kioskas.

Dr. Vytautas Vygantas tarnybos reikalais vėl lankėsi Šveicarijoje, Italijoje ir Vokietijoje. Teko dalyvauti ir 50 metų Pax Romana jubiliejiname kongrese.

"Priedainė", kur šeštadienį, rugpičio 21, įvyks Batunc rengiamas antrasis Baltijos Festivalis, yra New Jersey latvių bendruomenės sodyba, nepaprastai puikiai įrengta ir pasakiškai gražioje vietoje, prie 33 kelio, tik 5,3 mylios į rytus nuo 9-to kelio, Freehold, New Jersey. Festivalio meninė programa bus išpildoma 1000 sėdimų vietų amfiteatre. Svečiam poilsui bei pabendravinimui medžių pavėsy šimtai stalų. Yra ir puiki salė su didžiule scena, kuri bus panaudota blogo oro atveju. Yra ir specialiai pritaikyta aikštė keliem šimtam automobilių pastatyti.

Batuno rengiamame Baltijos festivaly rugpičio 21 bus baltiečių liaudies dainų ir tautinių šokių programa. Lietuvišką programą dalį išpildys New Jersey Lietuvių Moterų "Žibuoklių" sektetas, vadovaujamas Liudo Stuko, ir New York'o Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Radzivanienės.

Batunas pagamins savo emblemos emaliuoto metalo ženklukus, kuriais bus papuošti visi svečiai, atvykę į Baltijos Festivalį rugpičio 21, Freehold, N. J.

Kęstutis Miklas ir Helen Kulber liepos 22 buvo pakviesti ir dalyvavo New York'o konservatorių partijos klubo pasitarime. Buvo aptarta prezidento Nixono planuojama kelionė į Raudonąją Kiniją, iš to galimos pasekmės ir Nacion. Kinijos Formozoje ateities padėtis Jungtinės Tautos.

PADEKA

Š. m. birželio mėn. 21 d. po trumpos ligos Philadelphiaje mirė mūsų brangi motina, uošvienė ir močiutė

a.a. Aleksandra Šnieškievė. Visiems giminėms ir prieitiams, dalyvavusiems paskutiniame atsisveikinime, už aukotą šv. Mišias, gėles, aukojusiems tėvų pranciškonų Kultūros Židiniui ir Chicago's Širdies Draugijai, nuoširdžiai dėkojame. Taip pat dėkojame Lietuvių Gydytojų Draugijai, Korp. Fraternitas Lithuanica ir visiems, pareiškusiems užuojautą laiškais, asmeniškai bei spaudoje — širdingas acii.

J. A. Šnieškal ir šeima

Pavergtos savaitės iškilmės prie Laisvės statulos. Kalba respublikonų tautinių divizionų direktorius Laszlo C. Rasztor, specialiai atvykęs iš Washingtono. Jis perskaitė prezidento proklamaciją. Nuotr. A. Binkins

Albinas Žukauskas, gyvenęs 81 Grove Ave. Metuchen, N.J., gavo iš Lietuvos liūdą žinią, kad liepos 26 mirė jo tėvelis Leonas Žukauskas. Už jo vėlė laidotuvių mišios bus atlaikytos rugpičio 7 d., šeštadienį, 9:30 v.r. Šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje Newark'e. Taip pat sausio mėnesį mirė jo motina Konstancija Žukauskienė. Giminės ir draugus bei pažįstamus kviečia atsilankyti į mišias ir pasimelsti.

Audrė Staknytė, iš Jamaica, N. Y., vasarą praleidžia Alpių kalnuose Prancūzijoje. Kelionė rūpinasi Fordhamo Prep. universitetas, sudarydamas sąlygas mokyklinio amžiaus studentams pakeliauti ir pagyventi prancūzų šeimoje. Prieš grįžtant namo, Audrė pabus vieną savaitę Paryžiuje.

D. Petrutyte skaitys rugpičio 17 d. Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje paskaitą tema "Priešmokyklinio auklėjimo vaidmuo išsilavinime."

N. Y. Lietuvių Filatelistų d. ja išleido savo biuletenio naują numerį, (birželio mėnesio), kuriame pateikiama gana daug žinių iš filatelijos pasaulio, žinių, surištų su Lietuvos pašto ženklais, lietuvišiais ženklų rinkėjais. Aprašomi pašto ženklai. Biuletenį redaguoja Walter E. Norton Philadelphiaje, New York'e redaktoriumi yra Kazys Matuzas. Per metus išleidžiama 5 biuletenio numeriai. Jie pasirodo vasario, balandžio, birželio, spalio ir gruodžio mėnesiais. Draugijos susirinkimai būna kiekvieno mėnesio paskutinią sekmadienį, 108-12 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. Rudenį susirinkimai bus rugsėjo 26, spalio 31, lapkričio 20. Visi dalyvauja pašto ženklų parodoje Madison Square Garden. Gruodžio 19 susirinkime bus renkama nauja valdyba.

Tradicinė ekskursija į lietuvių pranciškonų sodybą Kennebunkport, Maine, bus rugsėjo 4-5-6, Darbo dienos savaitgalį. Ekskursijai kviečiami dalyvauti ne tik iš Brooklyno ir apylinkių, bet taip pat ir iš kitų vietovių. Kelionės reikalais rašyti Darbininko administracijai: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, arba skambinti GL 2-2923. Galima kreiptis ir į M. Šalinskienę tel. 296-2244.

Vietos autobuse, vykstant ekskursijai į Kennebunkport, Maine, bus rezervuotos. Kas anksčiau užsisakys, galės vietą pasirinkti.

Leškomas prityręs virėjas še-foi Martini's Diner, Highway 36, Keansburg, N. J. Informacijai telef. (201) 787-9127 ir (201) 787-1924.

Highland Park, Cypress Hills area house for sale — large, 1 family, easy to convert, 4 bedrooms, family room, 1 1/2 bath, 2 car garage, lots of extras. Walking distance from new Franciscan Youth Center. Price low 30'ies. Tel. MI 7-18 00.

Pensijoj gyveną vyras su žmona nori rasti butą iš 3-4 kambarių. Nesvarbu kur gyvenamoji vieta būtų pasiūlyta. Abu galėtų atlikti lengvesnius namų priežiūros darbus. Telef. (212) 387-7578. Rašyti: Mr. D. Pocius, 143 Ten-Eyck Walk Apt. 577, Brooklyn, N. Y. 11206.

BOSTONO ŽINIOS

Arūnas Kuncaitis dėl savo gero elgesio ir sėkmės moksle tarp įvairių Bostono aukštesniųjų mokyklų kandidatų parinktas kaip atstovas studentų pasikeitimo programai. Pagal turimas žinias atrodo, kad iš viso Bostono jis tik vienas ir parinktas. Iš įvairių vietovių kandidatai suvežami į Michigan valstiją, o iš čia paskirstomi po įvairius kraštus. A. Kuncaitis išvyko į Karlsruhe, Vokietiją, kur vieno profesoriaus šeimoje praleis 9 savaites.

Kun. Albertas Kontautas išvyko šešių savaičių atostogom į Grenoble universitetą, Paryžiuje. Kartu išvyko septyni jo mokiniai, St. Sebastian Country Day School lankytojai. Visi žadą gilinti prancūzų kalbos žinias.

Kun. Jonas Rusteika praleido atostogas pas savo motiną ir gimines So. Bostone. Grįžo klebonauti Saldžiausios Jėzuso Širdies parapijoje, Colwich, Kanass.

Kun. Jonas Kerdėjus, tėvas jėzuitas, padeda kunigam sekmadieniais Sv. Petro lietuvių bažnyčioje, kurioje 1958 aukojimo primicijas.

Povilas ir Veronika Baltrušėnai, kun. Antano Baltrušėno tėveliai, šiomis dienomis atšventė 63 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Jie gyvena Aštuntojo gatvės So. Bostone.

Sv. Petro lietuvių mokykla atidarys rudenį su didesniu mokinių skaičium. Vaikučių registracija parodo, kad daugiau tėvų įvertina savo katalikišką mokyklą.

Mišių patarnautojai buvo išvažiavę į Nantasket pamarius. Sykiu važiavo jų direktorius bei dvasios vadas kun. Albinas Janiūnas. 59 berniukai šiemet patarnauja mišiom Sv. Petro lietuvių bažnyčioje ir prie 7-tos gatvės salės.

Lietuvos vyčių 58-tas metinis suvažiavimas įvyks rugpičio 26-29 pranciškonų vienuolyno sodyboje, Kennebunkport, Maine. Naujosios Anglijos vyčiai su pirmininku Albert Jaritis iš So. Bostono sudaro komitetą ir kviečia visus lietuvius dalyvauti šiame metiniame visuotiniame suvažiavime.

Petras Kontautas 75 m. amžiaus proga į Lietuvii Fondą įnešė 100 dol., kuriuos jam padovanojo dukra Adelė ir sūnus Felikas.

Zigmas Baranauskas buvo Lietuvii Fondo narys. Jam mirus, duktė Ilona Baranauskaitė-Kotopoulis į Lietuvii Fondą tėvelio vardu įnešė 20 dol.

Kun. Albinas Janiūnas, Sv. Petro parapijos vikaras, į Lietuvii Fondą įnešė 50 dol.

Kun. Jonas Klimas, anksčiau vikaras Sv. Petro parapijoje, So. Bostone, o dabar Nekalto Prasidėjimo parapijos vikaras Cambridge, Mass., liepos 18 atšventė kunigystės 25 m. sukaktį.

Bostono mokyklom paskirta 21 mil. dol. valstybės pinigų, bet Mass. mokyklų komisijonierius tų pinigų neduoda, kol nebus priimtas planas rasiniam mokyklų išbalansavimui. Vaikai nuo arti savo namų esančių mokyklų turėtų būti vežami kabin kur kitur, o iš kitur atvežami į šias. Toks planas — geras biznis tik autobusam, bet ne mokesčių mokėtojams.

Mass. valstijoj iki šiol nėra oficialiai leidžiamų loterijų, ir pelnosi įvairūs gambleriai. Mass. seimelio atstovai nubalsavo įvesti loteriją, kurios traukimai būtų kiekvieną savaitę ir didžiausias laimėjimas 50.000 dol. Bilieto kaina 50 c. Loterija vyks, jei Mass. senatas įstatymą priims ir gubernatoriaus patvirtins. Anksčiau įstatymų leidėjai vis nenubalsuodavo loterijos legalizavimo.